

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/956, 28. juuni 2018, uute raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu seire ja aruandluse kohta ⁽¹⁾ 1

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/957, 28. juuni 2018, millega muudetakse direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega ⁽¹⁾ 16
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/958, 28. juuni 2018, milles käsitletakse uute kutsealasid reguleerivate õigusnormide vastuvõtmisele eelnevat proportsionaalsuse kontrolli 25

Parandused

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) parandus (ELT L 269, 10.10.2013) 35

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/956,**28. juuni 2018,****uute raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu seire ja aruandluse kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu kiitis oma 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldestes 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta heaks siduva eesmärgi vähendada liidu kõikides majandusharudes kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 1990. aastaga vähemalt 40 % ja seda kohustust kinnitati taas 17.–18. märtsil 2016. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel.
- (2) Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldestega on ette nähtud, et liit peab täitma eesmärgi ühiselt ja võimalikult kulutasuvalt ning vähendama heitkoguseid 2030. aastaks võrreldes 2005. aastaga 43 % sektorites, mis kuuluvad liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi (ELi HKS), ning 30 % sektorites, mis sinna ei kuulu. Pariisi kokkuleppes ⁽³⁾ on muu hulgas püstitatud pikaajaline eesmärk, mis on kooskõlas eesmärgiga hoida üleilmne keskmine temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu hoidmiseks alla 1,5 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega. On vajalik, et kõik liikmesriigid osalevad jõupingutustes ning et kõik majandussektorid, sealhulgas transport, annavad oma panuse Euroopa Ülemkogus kokku lepitud heitkoguste vähendamisse ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamisse.
- (3) Komisjoni 2016. aasta Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegias on seatud eesmärk vähendada sajandi keskpaigaks transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 60 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning jätkata kindlalt tööd täielikult heitevaba transpordisüsteemi saavutamiseks.
- (4) Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks on asjakohane kaaluda paljusid erinevaid meetmeid. Lisaks raskeveokite, st veoautode ja busside CO₂-heite normide kehtestamisele võiksid sellised meetmed hõlmata muid tegevusi, mis parandavad raskeveokite tõhusust ja vähendavad nende CO₂-heidet, näiteks koormuste optimeerimist, veokikaravane, juhtide koolitamist, alternatiivkütuste kasutamist, sõidukipargi uuendamiskavu, väikese veeretakistusega rehve, ummikute vähendamist ja taristute hooldusesse investeerimist.

⁽¹⁾ ELT C 81, 2.3.2018, lk 95.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. juuni 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 21. juuni 2018. aasta otsus.

⁽³⁾ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

- (5) Raskeveokite kasvuhoonegaaside heide moodustab praegu umbes neljandiku liidu maanteetranspordi heitest ning juhul kui täiendavaid meetmeid ei võeta, suureneb see prognooside kohaselt aastatel 2010–2030 10 % ja aastatel 2010–2050 17 %. Transpordisektori heite vajalikul määral vähendamiseks on vaja kehtestada tõhusad raskeveokite heite vähendamise meetmed.
- (6) Komisjon tunnistas oma 2014. aasta teatistes raskeveokite kütusekulu ja CO₂-heite vähendamise strateegia kohta, et selliste meetmete võtmise eeltingimus on reguleeritud menetlus CO₂-heite ja kütusekulu mõõtmiseks.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 ⁽¹⁾ on sätestatud raamistik kõnealuse reguleeritud menetluse kehtestamiseks. Nimetatud menetluse kohaselt tehtud mõõtmised annavad usaldusväärsed ja võrreldavad CO₂-heite ja kütusekulu andmed iga raskeveoki kohta märkimisväärse osa puhul liidu raskeveokipargist. Konkreetse raskeveoki ostjal ja liikmesriigil, kus raskeveok registreeritakse, on sellele teabele juurdepääs, ja seeläbi vähendatakse osaliselt teabelünka.
- (8) Suur osa transpordifirmadest on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Lisaks puudub neil siiani juurdepääs standardiseeritud teabele, et hinnata kütusetõhususe tõstmise tehnoloogiaid või võrrelda raskeveokeid parimal teabel põhinevate ostuotsuste tegemiseks, vähendades seeläbi kütusearveid, mis moodustavad rohkem kui neljandiku nende tegevuskuludest.
- (9) Väga suure läbipaistvuse tagamiseks ja selleks, et kõik raskeveokite käitajad saaksid teha teadlikke ostuotsuseid, tuleks teave raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu kohta teha üldsusele kättesaadavaks. Kõik raskeveokitootjad saavad võrrelda oma raskeveokite näitajaid muud marki raskeveokite omadega. See aitab stimuleerida innovatsiooni ning edendada energiatõhusamate raskeveokite arendamist, tõstes seeläbi konkurentsivõimet. Kõnealune teave on usaldusväärne alus ka liidu ja liikmesriikide tasandi poliitikakujundajatele energiatõhusamate raskeveokite kasutuselevõtu edendamise meetmete väljatöötamisel.
- (10) Selleks, et saada täielik ülevaade liidu raskeveokipargi koosseisust, selle muutumisest ajas ja võimalikust mõjust CO₂-heitele, on asjakohane, et liikmesriikide pädevad asutused seiravad kõigi uute raskeveokite ja haagiste registreerimise andmeid ning esitavad need komisjonile, sealhulgas jõuseadmete ja asjaomaste keretüüpide kohta.
- (11) Seepärast on asjakohane, et raskeveokitootjad seiravad iga uue raskeveoki puhul vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2017/2400 ⁽²⁾ kindlaksmääratud CO₂-heite ja kütusekulu andmeid ning esitavad need komisjonile.
- (12) CO₂-heite ja kütusekulu andmete kättesaadavus eri raskeveokikategooriate puhul sõltub sellest, millal hakatakse asjaomaste kategooriate suhtes kohaldama määrust (EL) 2017/2400. Et tagada selgus ja õiguskindlus tootjate seire- ja aruandluskohustuste osas, tuleks käesolevas määruses määrata kindlaks iga selle kohaldamisalasse kuuluva raskeveokikategooria seire ja aruandluse algusaasta. Määruse (EL) 2017/2400 kohaselt tehakse andmed kättesaadavaks teatavate 2019. aastal registreeritavate uute raskeveokite kohta. Alates nimetatud aastast peaksid tootjad olema kohustatud seirama ja esitama niisuguste raskeveokite tehnilisi andmeid. Teiste raskeveokikategooriate ja raskeveokirühmade kohta tehakse andmed kättesaadavaks edaspidi. Tuleks sätestada mõistlik ajakava asjaomaste kategooriate ja rühmade andmete seire ja aruandluse algusaasta kindlaksmääramiseks. Arvestades ülejäänud raskeveokikategooriate ja raskeveokirühmade CO₂-heite ja kütusekulu kindlakstegemise menetluse väljatöötamise tehnilist keerukust, tuleks tähtjaks kehtestada seitse aastat alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2400, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 595/2009 seoses raskeveokite CO₂ heitkoguste ja kütusekulu kindlaksmääramisega ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ ning komisjoni määrust (EL) nr 582/2011 (ELT L 349, 29.12.2017, lk 1).

- (13) On avalikes huvides avalikustada aktiivselt tehnilisi andmeid, mis on vajalikud raskeveoki CO₂-heite ja kütusekulu näitajate kindlakstegemiseks, et suurendada läbipaistvust raskeveoki tehniliste omaduste ja nendega seotud näitajate osas ning soodustada tootjatevahelist konkurentsi. Avaldada ei tohiks andmeid, mis on delikaatsed isikuandmete kaitse ja ausa konkurentsi tagamiseks. Üldsusele tuleks teha vahemikena kättesaadavaks teatavad raskeveokite aerodünaamikaga seotud andmed, et võtta arvesse ausa konkurentsi seotud kaalutlusi. Esitatud andmed tuleks teha avalikkusele kättesaadavaks kergesti juurdepääsetaval viisil ja tasuta. Käesolev määrus ei piira täiendavat üldsuse õigust saada keskkonnateavet, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 ⁽¹⁾ kohaselt.
- (14) On oluline, et seire- ja aruandlussüsteem oleks kasutajasõbralik kõigi transpordiettevõtjate jaoks, sõltumata nende suurusest ja vahenditest. Samuti on oluline, et komisjon niisugust süsteemi aktiivselt edendaks, et tagada selle oluline mõju sektorile ning tõsta teadlikkust esitatud andmete kättesaadavusest.
- (15) Komisjon peaks esitama liikmesriikide ja tootjate edastatud eelmise kalendriaasta andmete analüüsi üldsusele nii, et oleks selgelt välja toodud näitajad liidu ja iga liikmesriigi raskeveokipargi ning iga tootja kohta. See peaks võimaldama veokiparkide sisest ja vahelist võrdlemist keskmise kütusekulu ja CO₂-heite põhjal iga erineva kasutusotstarbega raskeveokirühma kaupa.
- (16) On väga oluline, et määruse (EL) 2017/2400 kohaselt kindlaks määratud CO₂-heite ja kütusekulu väärtused kajastaksid raskeveokite näitajaid õigesti. Selleks on nimetatud määruses sätted modelleerimisvahendi kasutamise ning asjaomaste osade, eraldi seadmestike ja süsteemide CO₂ heitkoguste ja kütusekuluga seotud omaduste kontrollimiseks ja nõuetelevastavuse tagamiseks. Nimetatud kontrollimenetlus peaks sisaldama teekatsetusi. Uus tüübikinnitusraamistik, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/858 ⁽²⁾ näeb ette vahendid, millega tagatakse, et kõrvalekallete korral võtab tootja parandusmeetmed ja mittevastavuse korral on komisjonil võimalik määrata haldustrahve. Selles uues raamistikus tunnistatakse samuti, et on tähtis, et kolmandatel osapooltel lubatakse teha sõidukite sõltumatuid katsetusi ja et neil on juurdepääs vajalikele andmetele. Komisjon peaks seirama selliste kontrollkatsete tulemusi ja esitama nende tulemuste analüüsi oma iga-aastases aruandes.
- (17) On oluline tagada, et andmed, mida seiratakse ja esitatakse, oleksid kindlad ja usaldusväärsed. Seepärast peaks komisjonil olema vahendid lõplike andmete kontrollimiseks ja vajaduse korral parandamiseks. Seega tuleks seire-nõuetega näha ette ka parameetrid, mis võimaldavad andmeid piisavalt jälgida ja kontrollida.
- (18) Komisjonil peaks olema võimalus määrata haldustrahvi, kui ta leiab, et tootja esitatud andmed erinevad määruse (EÜ) nr 595/2009 raames esitatud andmetest, mis on eelkõige registreeritud komisjoni määruse (EL) nr 582/2011 ⁽³⁾ ja määruse (EL) 2017/2400 kohaselt, või kui tootja ei ole nõutud andmeid kohaldatavaks tähtpäevaks esitanud. Need trahvid peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (19) Tuginedes kogemusele, mis on saadud CO₂-heite andmete seirel ja esitamisel uute sõiduautode puhul vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 443/2009 ⁽⁴⁾ ning uute kergsõidukite puhul vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 510/2011, ⁽⁵⁾ on asjakohane usaldada liikmesriikide pädevate asutuste ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni 25. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 582/2011, millega rakendatakse ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 595/2009 seoses raskeveokite heidetega (Euro VI) ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ I ja III lisa (ELT L 167, 25.6.2011, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 443/2009, millega kehtestatakse uute sõiduautode heitenormid väikesõidukite süsinikdioksiidheite vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku lähenemisviisi raames (ELT L 140, 5.6.2009, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 510/2011, millega kehtestatakse uute väikeste tarbesõidukite heitenormid, lähtudes väikesõidukite CO₂-heite vähendamist käsitlevast liidu terviklikust lähenemisviisist (ELT L 145, 31.5.2011, lk 1).

tootjatega sellise teabe vahetamine ning lõpliku andmebaasi komisjoni nimel haldamine Euroopa Keskkonnaametile. Samuti on asjakohane ühtlustada raskeveokitega seotud seire ja aruandluse kord võimalikult suurel määral kergsõidukite puhul juba rakendatava korraga.

- (20) Selleks, et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse sätete rakendamisel seiratud andmete kontrollimise ja parandamise suhtes, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (21) Et oleks tagatud raskeveokite CO₂-heite hindamiseks kasutatavate andmete suhtes kehtivate nõuete ning seire ja aruandluse asjakohasus ka tulevikus; et oleks tagatud uusi ja kõrgetasemelisi CO₂-heite vähendamise tehnoloogiaid käsitlevate andmete ja vastavuskontrolli teekatsetuste tulemuste andmete kättesaadavus ning et oleks tagatud, et õhutakistuse väärtuse vahemikud oleksid vastavuses teavitamise ja võrreldavuse eesmärgiga, ning et täiendada sätteid haldustrahvide kohta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega määratakse kindlaks hõlmatud raskeveokikategooriate seire ja aruandluse algusaastad; millega muudetakse andmete suhtes kehtivaid nõudeid ja käesoleva määruse lisades esitatud seire ja aruandluse korda; milles sätestatakse, milliseid andmeid liikmesriigid vastavuskontrolli teekatsetuste tulemuste seire tarbeks esitavad; millega muudetakse õhutakistuse väärtuse vahemikke ning millega määratakse kindlaks tootjatele määratavate haldustrahvide kriteeriumid, arvutamine ja kogumise meetod. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽²⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige, selleks et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt liidus registreeritud uute raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu seire ja aruandlus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda eesmärgi ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse liidus registreeritud uute raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu seire ja aruandluse nõuded.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse uute raskeveokite andmete seirele ja esitamisele liikmesriikide ja raskeveokite tootjate poolt.

Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste sõidukikategooriate suhtes:

- a) M₁-, M₂-, N₁- ja N₂-kategooria sõidukid, mille mass on suurem kui 2 610 kg ning mis ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2007⁽³⁾ kohaldamisalasse, ning kõik M₃- ja N₃-kategooria sõidukid;
- b) O₃- ja O₄-kategooria sõidukid.

Käesoleva määruse kohaldamisel nimetatakse neid sõidukeid raskeveokiteks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/46/EÜ⁽¹⁾ ning määruses (EÜ) nr 595/2009 sätestatud mõisteid.

Artikkel 4

Liikmesriikide poolne seire ja aruandlus

1. Alates 1. jaanuarist 2019 ja igal järgneval kalendriaastal seiravad liikmesriigid I lisa A osas sätestatud andmeid liidus esmakordselt registreeritud uute raskeveokite kohta.

Alates 2020. aastast esitavad liikmesriikide pädevad asutused kõnealused andmed iga aasta 28. veebruariks II lisas sätestatud aruandluskorra kohaselt komisjonile.

Andmeid eelnevalt väljaspool liitu registreeritud uute raskeveokite kohta ei seirata ega esitata, välja arvatud juhul, kui raskeveok registreeriti väljaspool liitu vähem kui kolm kuud enne selle registreerimist liidus.

2. Käesoleva määruse kohase andmete seire ja esitamise eest vastutavad pädevad asutused on need asutused, mille liikmesriigid on määranud kooskõlas määruse (EÜ) nr 443/2009 artikli 8 lõikega 7.

Artikkel 5

Tootjate poolne seire ja aruandlus

1. Alates I lisa B osa punktis 1 sätestatud algusaastatest seiravad raskeveokite tootjad igal kalendriaastal I lisa B osa punktis 2 sätestatud andmeid iga uue raskeveoki kohta.

Alates I lisa B osa punktis 1 sätestatud algusaastatest esitavad raskeveokite tootjad vastavalt II lisas sätestatud aruandluskorrale iga aasta 28. veebruariks komisjonile kõnealused andmed iga uue raskeveoki kohta, mille modelleerimise kuupäev jääb eelmisesse kalendriaastasse.

Modelleerimise kuupäev on kuupäev, mis on esitatud I lisa B osa punkti 2 kande 71 kohaselt.

2. Iga tootja peab määrama kontaktisiku käesoleva määruse kohaste andmete esitamiseks.

Artikkel 6

Raskeveokite andmete keskregister

1. Komisjon peab artiklite 4 ja 5 kohaselt esitatud raskeveokite andmete keskregistrit („register“).

Register on avalik, välja arvatud I lisa A osa kanne a ja I lisa B osa punkti 2 kanded 1, 24, 25, 32, 33, 39 ja 40. I lisa B osa punkti 2 kandes 23 toodud väärtused avalikustatakse I lisa C osas sätestatud vahemikena.

2. Registrit haldab komisjoni nimel Euroopa Keskkonnaamet.

Artikkel 7

Vastavuskontrolli teekatsetuste tulemuste seire

1. Komisjon seirab uute raskeveokite CO₂-heite ja kütusekulu kontrollimiseks määruse (EÜ) nr 595/2009 raames tehtud teekatsetuste tulemusi, kui need on kättesaadavad.

2. Komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, sätestades andmed, mida liikmesriikide pädevad asutused käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel esitavad.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

*Artikkel 8***Andmekvaliteet**

1. Pädevad asutused ja tootjad vastutavad artiklite 4 ja 5 kohaselt esitatud andmete õigsuse ja kvaliteedi eest. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist esitatud andmetes leitud vigadest.
2. Komisjon kontrollib ise artiklite 4 ja 5 kohaselt esitatud andmete kvaliteeti.
3. Kui komisjonile teatatakse andmetes esinevatest vigadest või kui ta avastab need andmekogumist oma kontrolli käigus, võtab ta vajaduse korral meetmeid artiklis 6 osutatud registris avaldatud andmete parandamiseks.
4. Komisjon võib rakendusaktidega määrata kindlaks käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud kontrolli- ja parandamismeetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 12 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 9***Haldustrahvid**

1. Komisjon võib määrata haldustrahvi järgmistel juhtudel:
 - a) komisjon leiab, et tootja poolt käesoleva määruse artikli 5 kohaselt esitatud andmed lahknevad tootja arvepidamisfailist või määruse (EÜ) nr 595/2009 kohaselt antud mootori tüübikinnitustunnistusest saadud andmetest, ning andmete lahknevus on tekitatud tahtlikult või tuleneb raskest hooletusest;
 - b) artikli 5 lõike 1 alusel kohaldatavaks tähtjaks ei ole andmeid esitatud ja viivitust ei suudeta piisavalt põhjendada.

Punktis a osutatud andmete kontrollimiseks konsulteerib komisjon asjaomaste tüübikinnitusasutustega.

Haldustrahvid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ega tohi ületada 30 000 eurot raskeveoki kohta, mille puhul andmed lahknevad punktis a osutatud viisil või andmete esitamine hilineb punktis b osutatud viisil.

2. Komisjon võtab käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud põhimõtete alusel ja kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, kehtestades käesoleva artikli lõikes 1 osutatud haldustrahvide määramise menetluse ning haldustrahvide arvutamise ja kogumise meetodid.
3. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktides järgitakse järgmisi põhimõtteid:
 - a) komisjoni kehtestatud menetluses austatakse õigust heale haldusele, eelkõige õigust avaldada arvamust ja õigust omada juurdepääsu dokumentidele, võttes samal ajal arvesse konfidentsiaalsuse ning ärisaladusega seotud õigustatud huve;
 - b) kohase haldustrahvi arvutamisel juhindub komisjon tõhususe, proportsionaalsuse ja hoiatavuse põhimõtetest, võttes vajaduse korral arvesse lahknevuse või viivituse tõsidust ja selle mõju, raskeveokite arvu, mille puhul andmed lahknevad või on esitatud viivitusega, tootja heausksust, tootja hoolsust ning koostööd, lahknevuse või viivituse korduvust, sagedust ja kestust ning ka samale tootjale varem määratud karistusi;
 - c) haldustrahve kogutakse põhjendamatu viivitusega, määrares kindlaks maksete tähtajad, sealhulgas vajaduse korral võimaluse teha makseid mitmes osas ja etapis.
4. Haldustrahvide summad kajastuvad liidu üldeelarves tuludena.

*Artikkel 10***Aruanne**

1. Komisjon avaldab igal aastal hiljemalt 31. oktoobril aastaaruande ning liikmesriikide ja tootjate poolt eelmise kalendriaasta kohta esitatud andmete analüüsi.

2. Analüüsis tuleb ära märkida vähemalt liidu, iga liikmesriigi ja iga tootja raskeveokipargi tulemusnäitajad, mis põhinevad keskmisel kütusekulul ja CO₂-heitel igas rasveokirühmas kasutusotstarbe, koormuse ja kütusekombinatsiooni kaupa. Samuti võetakse selles arvesse andmeid CO₂-heite uue ja kõrgetasemelise tehnoloogia ning alternatiivsete jõuseadmete kasutuselevõtu kohta, kui andmed on olemas. Analüüs hõlmab ka artikli 7 kohaselt seiratud vastavuskontrolli teekatsetuste tulemuste analüüsi, kui tulemused on teada.

3. Komisjoni abistab analüüsi koostamisel Euroopa Keskkonnaamet.

Artikkel 11

Lisade muutmine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte lisade muutmiseks, et:
 - a) ajakohastada või kohandada I lisa A osas ja B osas sätestatud andmete suhtes kehtivaid nõudeid, kui seda peetakse vajalikuks artikli 10 kohase põhjaliku analüüsi tegemiseks;
 - b) määrata kindlaks algusaastad I lisa B osa punktis 1;
 - c) ajakohastada või kohandada I lisa C osas sätestatud vahemikke, et võtta arvesse rasveokite konstruktsiooni muutmist ja tagada, et vahemikud jäävad teavitamise ja võrreldavuse eesmärgil asjakohasteks;
 - d) muuta II lisa sätestatud seire- ja aruandluskorda käesoleva määruse kohaldamisel saadud kogemuste arvessevõtmiseks.
2. Lõike 1 punktis b osutatud delegeeritud aktid võetakse vastu hiljemalt 30. juulil 2025.

Artikkel 12

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 525/2013 ⁽¹⁾ kohaselt moodustatud kliimamuutuste komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 2 ja artikli 11 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 29. juulist 2018. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 2 ja artikli 11 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

6. Artikli 7 lõike 2, artikli 9 lõike 2 ja artikli 11 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. juuni 2018

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

L. PAVLOVA

I LISA

Andmete seiret ja esitamist käsitlevad sätted

A OSA. ANDMED, MIDA SEIRAVAD JA ESITAVAD LIIKMESRIIGID

- a) liikmesriigi territooriumil registreeritud kõigi artikli 2 teise lõigu punktides a ja b osutatud uute raskeveokite valmistajatehase tähis;
- b) tootja nimi;
- c) mark (tootja ärinimi);
- d) vastavustunnistuse kandes 38 märgitud kere kood, kui see on olemas;
- e) artikli 2 teise lõigu punktis a osutatud raskeveokite puhul vastavustunnistuse kannetes 23, 23.1 ja 26 märgitud teave jõuseadme kohta.

B OSA. ANDMED, MIDA SEIRAVAD JA KOGUVAD RASKEVEOKITE TOOTJAD

1. Artikli 2 teise lõigu punktides a ja b osutatud raskeveokikategooriate andmete seire ja esitamise algusaastad:

Raskeveoki kategooria	Sõidukirühma sõidukikategooria (määruse (EL) 2017/2400 I lisast lähtuvalt)	Algusaasta Seire	Algusaasta Esitamine
N ₁	—	—	—
N ₂	1 ja 2	2020	2021
N ₃	3	2020	2021
	4, 5, 9 ja 10	2019	2020
	11, 12 ja 16	2020	2021
M ₁	—	—	—
M ₂	—	—	—
M ₃	—	—	—
O ₃	—	—	—
O ₄	—	—	—

2. Andmed, mida seiratakse ja esitatakse

Nr	Seire parameetrid	Allikas: määruse (EL) 2017/2400 IV lisa I osa, kui ei ole sätestatud teisiti	Kirjeldus
1	Sõiduki valmistajatehase tähis (VIN-kood)	1.1.3	Sõiduki ja selle osade identifitseerimise andmed
2	Mootori sertifitseerimisnumber	1.2.2	
3	CdxA (¹) sertifitseerimisnumber (vajaduse korral)	1.8.3	
4	Jõuülekanadeseadme sertifitseerimisnumber	1.3.2	
5	Telgede sertifitseerimisnumber	1.6.2	
6	Rehvide sertifitseerimisnumber, 1. telg	1.9.2	
7	Rehvide sertifitseerimise number, 2. telg	1.9.6	
8	Rehvide sertifitseerimise number, 3. telg	1.9.10	
9	Rehvide sertifitseerimisnumber, 4. telg	1.9.14	

Nr	Seire parameetrid	Allikas: määruse (EL) 2017/2400 IV lisa I osa, kui ei ole sätestatud teisiti	Kirjeldus
10	Sõiduki kategooria (N_1 , N_2 , N_3 , M_1 , M_2 , M_3)	1.1.4	Sõiduki klassifikatsioon
11	Telgede arv	1.1.5	
12	Sõiduki maksimaalne täismass (t)	1.1.6	
13	Sõidukirühm	1.1.7	
14	Tootja nimi ja aadress	1.1.1	Sõiduki ja šassii spetsifikatsioon
15	Mark (tootja kaubanimi)	1.1.7. Määruse (EL) 2017/2400 IV lisa II osa	Mootori peamised näitajad
16	Korrigeeritud tegelik tühimass (kg)	1.1.8	
17	Mootori nimivõimsus (kW)	1.2.3	
18	Mootori pöörlemissagedus tühikäigul (1/min)	1.2.4	
19	Mootori nimipöörlemissagedus (1/min)	1.2.5	Aerodünaamika
20	Mootori töömaht (ltr/l)	1.2.6	
21	Mootori etalonkütuse tüüp (diisell/LPG/CNG...)	1.2.7	
22	CdxA sertifitseerimisviis (standardväärtused/mõõtmine)	1.8.2	Aerodünaamika
23	CdxA väärtus (õhutakistuse väärtus)	1.8.4	
24	Jõuülekanne tootja nimi ja aadress	—	Jõuülekanne peamised näitajad
25	Mark (jõuülekanne tootja kaubanimi)	—	
26	Sertifitseerimisviis, mida kasutatakse modelleerimisvahendiga kaograafiku koostamiseks (variant 1/variant 2/variant 3/standardväärtused)	1.3.3	
27	Jõuülekanne tüüp (SMT, ⁽²⁾ AMT, ⁽³⁾ APT ⁽⁴⁾ -S, ⁽⁵⁾ APT-P ⁽⁶⁾)	1.3.4	
28	Käikude arv	1.3.5	
29	Peaülekanne ülekandearv	1.3.6	
30	Aeglusti tüüp	1.3.7	
31	Jõusiirdevõll (jah/ei)	1.3.8	
32	Telje tootja nimi ja aadress	—	Telgede põhinäitajad
33	Mark (telje tootja kaubanimi)	—	
34	Sertifitseerimisviis (standardväärtused/mõõtmine), mida kasutatakse modelleerimisvahendiga kaograafiku koostamiseks	1.7.3	
35	Telje tüüp (nt standardne juhitud üksiktelg)	1.7.4	
36	Telje ülekandearv	1.7.5	

Nr	Seire parameetrid	Allikas: määruse (EL) 2017/2400 IV lisa I osa, kui ei ole sätestatud teisiti	Kirjeldus
37	Sertifitseerimisviis (standardväärtused/mõõtmise), mida kasutatakse modelleerimisvahendiga kaograafiku koostamiseks	1.6.3	Nurkülekande näitajad
38	Nurkülekande ülekandearv	1.6.4	
39	Rehvitootja nimi ja aadress	—	Rehvide peamised näitajad
40	Mark (rehvitootja kaubanimi)	—	
41	Rehvimõõt, 1. telg	1.9.1	
42	Iga 1. telje rehvi veeretakistustegur (RRC)	1.9.3	
43	Rehvimõõt, 2. telg	1.9.4	
44	Paaristelg (jah/ei), 2. telg	1.9.5	
45	Iga 2. telje rehvi spetsiifiline veeretakistustegur (RRC)	1.9.7	
46	Rehvimõõt, 3. telg	1.9.8	
47	Paaristelg (jah/ei), 3. telg	1.9.9	
48	Kõigi 3. telje rehvide spetsiifiline veeretakistustegur (RRC)	1.9.11	
49	Rehvimõõt, 4. telg	1.9.12	
50	Paaristelg (jah/ei), 4. telg	1.9.13	
51	Iga 4. telje rehvi spetsiifiline veeretakistustegur (RRC)	1.9.15	
52	Mootori jahutusventilaatori tehnoloogia	1.10.1	Lisaseadmete peamised näitajad
53	Roolipumba tehnoloogia	1.10.2	
54	Elektrisüsteemi tehnoloogia	1.10.3	
55	Pneumosüsteemi tehnoloogia	1.10.4	
56	Kasutusotstarve (pikamaavedu, pikamaavedu (Euroopa moodulsüsteem (EMS) (?)), piirkondlik vedu, piirkondlik vedu (EMS), asulasisene vedu, vedu kohaliku omavalitsuse piires, ehitus)	2.1.1	Modelleerimis-parameetrid (iga kasutusotstarbe/koormuse/kütuse kombinatsiooni kohta)
57	Koormus (vastavalt modelleerimisvahendile) (kg)	2.1.2	
58	Kütuse liik (diiseli/bensiin/LPG/CNG/...)	2.1.3	
59	Modelleerimisel kasutatav sõiduki kogumass (kg)	2.1.4	
60	Keskmine kiirus (km/h)	2.2.1	Sõiduki sõiduomadused (iga kasutusotstarbe/koormuse/kütuse kombinatsiooni kohta)
61	Minimaalne hetkkiirus (km/h)	2.2.2	
62	Maksimaalne hetkkiirus (km/h)	2.2.3	
63	Maksimaalne aeglustus (m/s ²)	2.2.4	
64	Maksimaalne kiirendus (m/s ²)	2.2.5	
65	Täiskoormusel sõiduaja protsent	2.2.6	

Nr	Seire parameetrid	Allikas: määruse (EL) 2017/2400 IV lisa I osa, kui ei ole sätestatud teisiti	Kirjeldus
66	Käiguvahetuste koguarv	2.2.7	
67	Läbisõidetud vahemaa kokku (km)	2.2.8	
68	CO ₂ -heide (g/km, g/t-km, g/p-km, g/m ³ -km)	2.3.13–2.3.16	CO ₂ -heide ja kütusekulu (iga kasutusotstarbe/koormuse/kütuse kombinatsiooni kohta)
69	Kütusekulu (g/km, g/t-km, g/p-km, g/m ³ -km, l/100 km, l/t-km, l/p-km, l/m ³ -km, MJ/km, MJ/t-km, MJ/p-km, MJ/m ³ -km)	2.3.1–2.3.12	
70	Modelleerimisvahendi versioon (X.X.X)	3.1.1	Tarkvara ja kasutajateave
71	Modelleerimise kuupäev ja kellaaeg	3.1.2	
72	Modelleerimisvahendi kasutamise loa number	—	
73	Modelleerimisvahendi tulemise krüptograafiline räsi	3.1.4	
74	Kõrgetasemeline CO ₂ -heite vähendamise tehnoloogia	—	Sõiduki CO ₂ -heite vähendamise tehnoloogia
75	Mootori CO ₂ -heite mass WHTC ⁽⁸⁾ tsükli vältel (g/kWh)	Komisjoni määruse (EL) nr 582/2011 I lisa 5. liite lisandi punkt 1.4.2 või 7. liite lisandi punkt 1.4.2, olenevalt sellest, kumb on asjakohane	Mootori CO ₂ -heide ja kütuse erikulu
76	Mootori kütuse kulu WHTC tsükli vältel (g/kWh)	Komisjoni määruse (EL) nr 582/2011 I lisa 5. liite lisandi punkt 1.4.2 või 7. liite lisandi punkt 1.4.2, olenevalt sellest, kumb on asjakohane	
77	Mootori CO ₂ -heite mass WHSC ⁽⁹⁾ tsükli vältel	Komisjoni määruse (EL) nr 582/2011 I lisa 5. liite lisandi punkt 1.4.1 või 7. liite lisandi punkt 1.4.1, olenevalt sellest, kumb on asjakohane	
78	Mootori kütuse kulu WHSC tsükli vältel (g/kWh)	Komisjoni määruse (EL) nr 582/2011 I lisa 5. liite lisandi punkt 1.4.1 või 7. liite lisandi punkt 1.4.1, olenevalt sellest, kumb on asjakohane	

(1) Õhutakistus.

(2) Sünkroniseeritav manuaalkäigukast.

(3) Automatiseeritud manuaalkäigukast või automaatne mehaaniliselt rakendatav käigukast.

(4) Automaatse jõuülekandega jõuülekanne.

(5) „Juhtum S“ pöördemomendi muunduri ja ühendatud jõuülekanne mehaaniliste osade jadapaigutus.

(6) „Juhtum P“ pöördemomendi muunduri ja ühendatud jõuülekanne mehaaniliste osade paralleelpaigutus (näiteks jaotatud toitega paigaldistel).

(7) Euroopa moodulsüsteem (EMS) vastavalt nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiivile 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

(8) Ülemaailmsed ühtlustatud muutuvas sõidutsükliid.

(9) Ülemaailmsed ühtlustatud püsivas sõidutsükliid.

C OSA. ÕHUTAKISTUSE VÄÄRTUSE (CDXA) VAHEMIKUD ARTIKLI 6 KOHASEKS AVALDAMISEKS

Selleks, et teha kandes 23 määratletud CdxA väärtus artikli 6 kohaselt üldsusele kättesaadavaks, kasutab komisjon vahemikke, mis on määratletud alljärgnevas tabelis, milles on iga CdxA väärtuse jaoks antud vastav vahemik:

Vahemik	CdxA väärtus [m ²]	
	Min CdxA (CdxA ≥ min CdxA)	Max CdxA (CdxA < MaxCdxA)
A1	0,00	3,00
A2	3,00	3,15
A3	3,15	3,31
A4	3,31	3,48
A5	3,48	3,65
A6	3,65	3,83
A7	3,83	4,02
A8	4,02	4,22
A9	4,22	4,43
A10	4,43	4,65
A11	4,65	4,88
A12	4,88	5,12
A13	5,12	5,38
A14	5,38	5,65
A15	5,65	5,93
A16	5,93	6,23
A17	6,23	6,54
A18	6,54	6,87
A19	6,87	7,21
A20	7,21	7,57
A21	7,57	7,95
A22	7,95	8,35
A23	8,35	8,77
A24	8,77	9,21

II LISA

Andmete esitamine ja haldamine

1. LIKMESRIIKIDE ARUANDLUS

- 1.1. Pädeva asutuse kontaktisik edastab I lisa A osas nimetatud andmed vastavalt artiklile 4 elektroonilise edastussüsteemi kaudu Euroopa Keskkonnaameti („amet“) hallatavasse keskkandmevaramusse.

Kontaktisik saadab komisjonile ja ametile teate andmete edastamise kohta järgmistele aadressidele:

EC-CO2-HDV-IMPLEMENTATION@ec.europa.eu

ja

HDV-monitoring@eea.europa.eu

2. TOOTJATE ARUANDLUS

- 2.1. Tootjad esitavad komisjonile viivitamata ja hiljemalt 31. detsembril 2018 järgmise teabe:

- a) vastavustunnistusel või üksiksõiduki tüübikinnitustunnistusel märgitud tootja nimi;
- b) rahvusvaheline valmistaja kood (WMI-kood), mida vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 19/2011 ⁽¹⁾ kasutatakse turule lastavate uute raskeveokite valmistajatehase tähises;
- c) ameti ettevõtlusandmete varamusse andmete üles laadimise eest vastutav kontaktisik.

Tootjad teatavad komisjonile viivitamata kõigist muudatustest nimetatud teabes.

Teave saadetakse punktis 1.1 osutatud aadressidele.

- 2.2. Uued turule tulevad tootjad esitavad komisjonile viivitamata punktis 2.1 osutatud teabe.

- 2.3. Tootja kontaktisik edastab I lisa B osa punktis 2 sätestatud andmed artikli 5 lõike 1 kohaselt elektroonilise edastussüsteemi kaudu ameti hallatavasse ettevõtlusandmete varamusse.

Kontaktisik saadab komisjonile ja ametile teate andmete e-postiga edastamise kohta punktis 1.1 osutatud aadressidele.

3. ANDMETÖÖTLUS

- 3.1. Amet töötleb punkti 1.1 ja 2.3 kohaselt edastatud andmeid ning kannab need seejärel registrisse.

- 3.2. Eelneval kalendriaastal raskeveokite kohta käivad andmed, mis on kantud registrisse, avaldatakse alates 2020. aastast hiljemalt iga aasta 31. oktoobril, välja arvatud artikli 6 lõikes 1 osutatud andmed.

⁽¹⁾ Komisjoni 11. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 19/2011, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste tootja andmesildi ja tehasetähise tüübikinnituse nõudeid ning millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 8, 12.1.2011, lk 1).

- 3.3. Kui pädev asutus või tootjad avastavad esitatud andmetes vigu, teatavad nad nendest viivitamata komisjonile ja ametile, edastades veateate keskandmevaramusse või ettevõtteandmete varamusse ning e-postiga punktis 1.1 osutatud aadressidele.
 - 3.4. Komisjon kontrollib neid vigu koos ametiga ning vajaduse korral parandab andmed registris.
 - 3.5. Komisjon teeb ameti abiga enne punktide 1.1 ja 2.3 kohase andmete edastamise tähtaega õigeaegselt kättesaadavaks andmete edastamise elektroonilised vormid.
-

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/957,

28. juuni 2018,

millega muudetakse direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Töötajate vaba liikumine, asutamisevabadus ja teenuste osutamise vabadus on Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELi toimimise leping) sätestatud siseturu aluspõhimõtted. Nende põhimõtete rakendamist ja täitmist on liit arendanud, et tagada ettevõtjatele võrdsed võimalused ja töötajate õiguste austamine.
- (2) Teenuste osutamise vabadus hõlmab ettevõtjate õigust osutada teenuseid teise liikmesriigi territooriumil ja lähetada oma töötajaid nende teenuste osutamiseks ajutiselt selle liikmesriigi territooriumile. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 56 keelatakse liidu piires teenuste osutamise vabaduse piirangud liikmesriikide kodanike suhtes, kes asuvad mõnes teises liikmesriigis kui see isik, kellele teenuseid pakutakse.
- (3) Euroopa Liidu lepingu artikli 3 kohaselt edendab liit sotsiaalset õiglust ja kaitset. ELi toimimise lepingu artikli 9 kohaselt võtab liit oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid.
- (4) Enam kui kakskümmend aastat pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 96/71/EÜ ⁽⁴⁾ vastuvõtmist on osutunud vajalikuks hinnata, kas direktiiviga saavutatakse endiselt õige tasakaal ühelt poolt teenuste osutamise vabaduse soodustamise vajaduse ja võrdsete võimaluste tagamise ning teiselt poolt lähetatud töötajate õiguste kaitsmise vahel. Normide ühetaolise kohaldamise tagamiseks ja tõelise sotsiaalse lähenemise saavutamiseks tuleks koos direktiivi 96/71/EÜ läbivaatamisega pöörata põhitähelepanu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/67/EL ⁽⁵⁾ rakendamisele ja jõustamisele.

⁽¹⁾ ELT C 75, 10.3.2017, lk 81.

⁽²⁾ ELT C 185, 9.6.2017, lk 75.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 29. mai 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 21. juuni 2018. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/67/EL, mis käsitleb direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) jõustamist ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd („IMI määrus“) (ELT L 159, 28.5.2014, lk 11).

- (5) Äärmiselt olulised on piisavad ja täpsed statistilised andmed lähetatud töötajate kohta, eelkõige teave selle kohta, kui palju on lähetatud töötajaid konkreetsetes tööhõivesektorites ja igas liikmesriigis. Liikmesriigid ja komisjon peaksid kõnealuseid andmeid koguma ja jälgima.
- (6) Võrdse kohtlemise põhimõtte ja kodakondsuse alusel diskrimineerimise keeld on sätestatud liidu õiguses juba asutamislepingutega. Teise õigusega on rakendatud põhimõtet, et töötasu peab olema võrdne mitte üksnes naistel ja meestel, vaid ka tähtajaliste lepingutega töötajatel ja võrreldavatel alalistel töötajatel, osalise ja täistööajaga töötajatel ning renditöötajatel ja kasutajaettevõtja võrreldavatel töötajatel. Kõnealuste põhimõtete hulka kuulub ka kodakondsuse alusel otseselt või kaudselt diskrimineerivate meetmete keelustamine. Nimetatud põhimõtete kohaldamisel võetakse arvesse Euroopa Liidu Kohtu asjakohast praktikat.
- (7) Pädevad asutused ja organid peaksid saama kooskõlas oma riigi õiguse ja/või tavaga kontrollida, kas lähetatud töötajatele töoandja poolt otseselt või kaudselt pakutava majutuse tingimused on kooskõlas selle liikmesriigi normidega, kelle territooriumile töötajad on lähetatud (vastuvõttev liikmesriik) ning mida kohaldatakse ka lähetatud töötajatele.
- (8) Lähetatud töötajad, kes on ajutiselt saadetud oma alalisest töö tegemise kohast vastuvõtvas liikmesriigis teise töö tegemise kohta, peaksid saama vähemalt samu toetusi või kuluhüvitisi, mis on ette nähtud reisi-, söögi- ja majutuskulude katteks tööga seotud põhjustel kodust eemal viibivatele töötajatele, nagu need, mida kohaldatakse selle liikmesriigi kohalike töötajate puhul. Sama peaks kehtima lähetatud töötaja kulude kohta, kui ta peab sõitma vastuvõtvas liikmesriigis oma alalisse töö tegemise kohta ja tagasi. Reisi-, söögi- ja majutuskulude topeltmaksmist tuleks vältida.
- (9) Lähetamine on ajutine. Lähetatud töötajad pöörduvad tavaliselt peale töö lõpuleviimist, mille tegemiseks nad lähetati, tagasi liikmesriiki, kust nad lähetati. Kuna mõned lähetused kestavad kaua ning tunnistades, et on olemas seos vastuvõtva liikmesriigi tööturu ja pikaks ajaks lähetatud töötajate vahel, peaksid vastuvõtavad liikmesriigid tagama, et kauem kui 12 kuud kestvate lähetuste puhul tagavad ettevõtjad, kes lähetavad töötajaid nende territooriumile, töötajatele täiendavad töötingimused, mille kohaldamine töötajatele on kohustuslik liikmesriigis, kus tööd tehakse. Seda ajavahemikku tuleks pikendada teenuseosutaja põhjendatud teate alusel.
- (10) Töötajate suurema kaitse tagamine on vajalik selleks, et nii lühi- kui ka pikaajaliselt kaitsta vabadust osutada teenuseid õiglasel alusel, eeskätt hoides ära aluslepingutega tagatud õiguste kuritarvitamist. Sellist töötajate kaitset tagavad normid ei või aga mõjutada teise liikmesriigi territooriumile töötajaid lähetavate ettevõtjate õigust kasutada teenuste osutamise vabadust, sealhulgas juhtudel, kui lähetus kestab kauem kui 12 kuud või asjakohasel juhul kauem kui 18 kuud. Kõik sätted, mida kohaldatakse lähetatud töötajate suhtes, kelle lähetus kestab kauem kui 12 kuud või asjakohasel juhul kauem kui 18 kuud, peavad seega olema selle vabadusega kooskõlas. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on lubatud teenuste osutamise vabadust piirata vaid siis, kui selleks on ülekaalukad avaliku huviga seotud põhjused ning kui need piirangud on proportsionaalsed ja vajalikud.
- (11) Teise liikmesriigi territooriumile töötajaid lähetava ettevõtja tagavad täiendavad töötingimused, kui lähetus kestab kauem kui 12 kuud või asjakohasel juhul kauem kui 18 kuud, peaksid hõlmama ka töötajaid, kes lähetatakse asendama samas kohas samu ülesandeid täitvaid teisi lähetatud töötajaid, eesmärgiga tagada, et selliseid asendamisi ei kasutata kohaldatavatest normidest kõrvalehoidumiseks.
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/104/EÜ⁽¹⁾ on sätestatud põhimõtte, et renditöötajate suhtes kohaldatavad peamised töö- ja töölevõtmistingimused peaksid olema vähemalt sellised, mida kohaldataks nende suhtes siis, kui kasutajaettevõtja oleks nad samale ametikohale tööle võtnud. Seda põhimõtet tuleks kohaldada ka teise liikmesriigi territooriumile lähetatud renditöötajate suhtes. Selle põhimõtte kohaldamisel peaks kasutajaettevõtja teavitama rendiagentuuri oma töötajate suhtes kohaldatavatest töötingimustest ja -tasust. Liikmesriigid võivad teatud tingimustel kehtestada erandi võrdse kohtlemise ja võrdse tasu põhimõtetest vastavalt direktiivi 2008/104/EÜ artikli 5 lõigetele 2 ja 3. Sellise erandi kohaldamisel ei ole rendiagentuuril vajadust kasutajaettevõtja kohaldatavaid töötingimusi teada ning seetõttu ei tuleks teavitamise nõuet kohaldada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/104/EÜ, renditöö kohta (ELT L 327, 5.12.2008, lk 9).

- (13) Kogemus näitab, et töötajad, kelle ajutist tööjõudu vahendav ettevõtja või töötajate vahendamisega tegelev ettevõtja on kasutajaettevõtjale vahendanud, saadetakse mõnikord piiriüleste teenuste osutamiseks teise liikmesriigi territooriumile. Tuleks tagada selliste töötajate kaitse. Liikmesriigid peaksid tagama, et kasutajaettevõtja teavitab ajutist tööjõudu vahendavat ettevõtjat või töötajate vahendamisega tegelevat ettevõtjat nendest lähetatud töötajatest, kes töötavad ajutiselt teise liikmesriigi territooriumil kui see, kus nad tavaliselt ajutist tööjõudu vahendava ettevõtja, töötajate vahendamisega tegeleva ettevõtja või kasutajaettevõtja heaks töötavad, et tööandja saaks asjakohasel juhul kohaldada lähetatud töötajale soodsamaid töötingimusi.
- (14) Nagu direktiiv 96/71/EÜ, ei tohiks ka käesolev direktiiv piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 883/2004 ⁽¹⁾ ja (EÜ) nr 987/2009 ⁽²⁾ kohaldamist.
- (15) Kuna töö rahvusvahelises autoveosektoris on äärmiselt liikuva iseloomuga, tekitab käesoleva direktiivi rakendamine selles sektoris erilisi õiguslikke küsimusi ja raskusi, millega tuleb tegeleda liikuvuse paketi raames, kasutades selleks autoveosektorit käsitlevaid erireegleid, mis tõhustavad ka kuritarvituste ja pettuste vastast võitlust.
- (16) Tõeliselt integreeritud ja konkurentsivõimelisel siseturul konkureerivad ettevõtjad selliste tegurite alusel nagu tootlikkus, tõhusus, tööjõu haridus- ja oskuste tase, samuti kaupade ja teenuste kvaliteet ning nende innovaatsilisuse tase.
- (17) Liikmesriikide pädevuses on kehtestada liikmesriigi õiguse ja/või tava kohaselt töötasu reegleid. Palgakujundus kuulub liikmesriikide ja sotsiaalpartnerite ainupädevusse. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et ei kahjustataks liikmesriikide palgakujundussüsteeme ega asjaosaliste vabadust.
- (18) Lähetatud töötajale makstava töötasu ning vastuvõtva liikmesriigi õiguse ja/või tava kohaselt makstava töötasu võrdlemisel tuleks arvesse võtta töötasu brutosummat. Võrrelda tuleks pigem töötasu kogu brutosummat, mitte töötasu käesoleva direktiiviga kohustuslikuks muudetud üksikuid elemente. Selleks et tagada läbipaistvus ja abistada pädevaid asutusi ning organeid kontrollimise läbiviimisel, on vajalik, et töötasu elemente oleks võimalik eristada piisavalt üksikasjalikult vastavalt selle liikmesriigi õigusele ja/või tavale, kust töötaja lähetati. Lähetusega seotud toetused tuleks arvestada töötasu hulka ning neid tuleks võtta arvesse töötasu kogu brutosumma võrdlemisel, välja arvatud juhul, kui tegemist on lähetusega seotud tegelike kuludega, näiteks reisi-, söögi- ja majutuskulud.
- (19) Lähetusega seotud toetustel on sageli mitu eesmärki. Kui nende eesmärk on lähetusega seotud kulude, nagu reisi-, söögi- ja majutuskulud, hüvitamine, ei peaks neid arvestama töötasu hulka. Kõnealuste kulude hüvitamise reeglite kehtestamine on liikmesriigi pädevuses, kooskõlas tema õiguse ja/või tavaga. Kõnealused kulud peaks tööandja lähetatud töötajatele hüvitama vastavalt selle liikmesriigi õigusele ja/või tavale, mida kohaldatakse töösuhtele.
- (20) Võttes arvesse lähetusega seotud toetuste olulisust, tuleks vältida ebaselgust küsimuses, milline osa sellistest toetustest on ette nähtud lähetusega seotud kulude hüvitamiseks. Kõiki lähetusega seoses makstud toetusi tuleks lugeda kulude hüvitamiseks, kui töösuhtele kohaldatavatest õigus- ja haldusnormidest, kollektiivlepingutest, vahekohtu otsustest või lepingutest tulenevates töötingimustes ei ole kindlaks määratud, millised lähetusega seotud toetuste osad on ette nähtud kulude hüvitamiseks ja millised on mõeldud toetuseks.
- (21) Liikmesriigi õigusel ning käesolevas direktiivis osutatud kollektiivlepingutel põhinevad töötasu olulised elemendid ning muud töötingimused peaksid olema kõigile ettevõtjatele ja lähetatud töötajatele selged ja läbipaistvad. Kuna läbipaistvus ja teabe kättesaadavus on õiguskindluse ja õiguskaitse tagamiseks äärmiselt olulised, on direktiivi 2014/67/EL artiklit 5 arvestades põhjendatud, et liikmesriikide kohustust avaldada ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil teavet töötingimuste kohta laiendatakse töötasu kohustuslikele olulistele elementidele ning samuti täiendavatele töötingimustele, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel kauem kui 12 kuud või asjakohasel

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

juhul kauem kui 18 kuud kestvate lähetuste suhtes. Iga liikmesriik peaks tagama, et ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil avaldatud teave on täpne ja ajakohane. Lähetatud töötajatele ette nähtud töötingimuste tagamata jätmise eest ettevõtjale määratud karistus peaks olema proportsionaalne ja selle määramisel tuleks võtta arvesse eelkõige seda, kas ühtsel riiklikul ametlikul veebisaidil avaldatav teave töötingimuste kohta on esitatud kooskõlas direktiivi 2014/67/EL artikliga 5, austades samas sotsiaalpartnerite sõltumatust.

- (22) Direktiivis 2014/67/EL on mitu sätet, millega tagada, et kõik ettevõtjad täidavad töötajate lähetamise norme ja järgivad neid. Nimetatud direktiivi artiklis 4 osutatakse tegelikele asjaoludele, mida võidakse arvesse võtta spetsiifilistele olukordadele üldhinnangu andmisel, et teha kindlaks, kas tegemist on tegeliku lähetamisega, ning ennetada normide kuritarvitamist ja nendest kõrvalehoidmist.
- (23) Enne lähetuse algust peaksid tööandjad võtma asjakohaseid meetmeid, et esitada töötajatele olulist teavet nende lähetusega seotud töötingimuste kohta, nagu on ettenähtud nõukogu direktiiviga 91/533/EMÜ ⁽¹⁾.
- (24) Käesoleva direktiiviga luuakse teenuste osutamise vabaduse ja lähetatud töötajate kaitse jaoks tasakaalustatud raamistik, mis ei ole diskrimineeriv, on läbipaistev ja proportsionaalne ning millega ühtlasi austatakse riikide töösuhete mitmekesisust. Käesoleva direktiiviga ei takistata lähetatud töötajate suhtes soodsamate töötingimuste kohaldamist.
- (25) Selleks et võidelda kuritarvituste vastu alltöövõtu puhul ja kaitsta lähetatud töötajate õigusi, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid kooskõlas direktiivi 2014/67/EL artikliga 12, et tagada vastutus alltöövõtu korral.
- (26) Direktiivi 96/71/EÜ nõuetekohase kohaldamise tagamiseks tuleks parandada liikmesriikide pädevate asutuste ja/või organite vahelist koordineerimist ning liidu tasandil tehtavat koostööd töötajate lähetustega seotud pettuse vastase võitluse valdkonnas.
- (27) Töötajate lähetamisega seotud pettuste vastu võitlemise raames peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2016/344 ⁽²⁾ loodud deklareerimata tööga tegelemise alast koostööd edendav Euroopa platvorm („platvorm“) oma volituste piires osalema pettusejuhtumite jälgimises ja hindamises, parandama liikmesriikide halduskoostöö rakendamist ja tõhusust, töötama välja hoiatusmehhanisme ning abistama ja toetama pädevate asutuste või organite vahelist tugevdatud halduskoostööd ja teabevahetust. Seda tehes peaks platvorm tegema tihedat koostööd töötajate lähetamise eksperdikomiteega, mis loodi komisjoni otsusega 2009/17/EÜ ⁽³⁾.
- (28) Töötajate lähetamisega seotud teatavate pettuse- ja kuritarvitusjuhtumite piiriülese laadi tõttu on õigustatud konkreetsete meetmete võtmine, mille eesmärk on tõhustada kontrollimiste, uurimiste ja asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste või organite vahelise teabevahetuse piiriülest mõõdet. Sel eesmärgil ning direktiivides 96/71/EÜ ja 2014/67/EL, eelkõige direktiivi 2014/67/EL artikli 7 lõikes 4 sätestatud halduskoostöö raames peaks pädevatel asutustel või organitel olema vajalikud vahendid sellistest juhtumitest teavitamiseks ning teabe vahetamiseks eesmärgiga pettusi ja kuritarvitusi ennetada ja nende vastu võidelda.
- (29) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta ⁽⁴⁾ on liikmesriigid võtnud kohustuse lisada põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja liikmesriikide ülevõtvate õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et kõnealuste dokumentide edastamine on põhjendatud.

⁽¹⁾ Nõukogu 14. oktoobri 1991. aasta direktiiv 91/533/EMÜ tööandja kohustuse kohta teavitada töötajaid töölepingu või töösuhete tingimustest (EÜT L 288, 18.10.1991, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta otsus (EL) 2016/344 deklareerimata tööga tegelemise alast koostööd edendava Euroopa platvormi loomise kohta (ELT L 65, 11.3.2016, lk 12).

⁽³⁾ Komisjoni 19. detsembri 2008. aasta otsus 2009/17/EÜ, millega luuakse töötajate lähetamise eksperdikomitee (ELT L 8, 13.1.2009, lk 26).

⁽⁴⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

(30) Direktiivi 96/71/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 96/71/EÜ muutmine

Direktiivi 96/71/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega: „Reguleerimisese ja kohaldamisala“;
- b) lisatakse järgmised lõiked:

„-1) Käesoleva direktiiviga tagatakse lähetatud töötajate kaitse lähetuse jooksul seoses teenuste osutamise vabadusega, kehtestades töötingimusi ning töötajate tervise kaitset ja ohutust käsitlevad kohustuslikud sätted, mida tuleb järgida.

-1a) Käesolev direktiiv ei mõjuta mingil viisil liikmesriikides ja liidu tasandil tunnustatud põhiõiguste, sealhulgas streigiõiguse või -vabaduse teostamist või õigust või vabadust võtta muid liikmesriikide töösuhete erisüsteemidega hõlmatud meetmeid, mis on kooskõlas liikmesriikide õiguse ja/või tavaga. Samuti ei mõjuta direktiiv õigust pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle, neid sõlmida ja jõustada ega kollektiivse tegutsemise õigust vastavalt liikmesriikide õigusele ja/või tavale.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) ajutist tööjõudu vahendav ettevõtja või töötajate vahendamisega tegelev ettevõtja vahendab töötaja liikmesriigi territooriumil asuval või tegutseval kasutajaettevõtjale, kui ajutist tööjõudu vahendaval ettevõtjal või töötajate vahendamisega tegelev ettevõtjal on töötajaga lähetuse ajal töösuhe.“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Kui punkti c kohaselt ajutist tööjõudu vahendava ettevõtja või töötajate vahendamisega tegeleva ettevõtja poolt kasutajaettevõtjale vahendatud töötaja peab töötama olukorras, kus kasutajaettevõtja pakub piiriüleseid teenuseid punktides a, b või c osutatud viisil teise liikmesriigi territooriumil kui see, kus töötaja tavaliselt ajutist tööjõudu vahendava ettevõtja, töötajate vahendamisega tegeleva ettevõtja või kasutajaettevõtja heaks töötab, loetakse, et töötaja on selle liikmesriigi territooriumile lähetanud see ajutist tööjõudu vahendav ettevõtja või töötajate vahendamisega tegelev ettevõtja, kellega tal on töösuhe. Ajutist tööjõudu vahendavat ettevõtjat või töötajate vahendamisega tegelevat ettevõtjat loetakse lõikes 1 osutatud ettevõtjaks ning ta peab täielikult järgima käesoleva direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/67/EL (*) asjaomaseid sätteid.

Kasutajaettevõtja teavitab seda ajutist tööjõudu vahendavat ettevõtjat või töötajate vahendamisega tegelevat ettevõtjat, kes töötaja vahendas, aegsasti enne teises lõigus osutatud töö algust.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/67/EL, mis käsitleb direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamise) jõustamist ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd („IMI määrus“) (ELT L 159, 28.5.2014, lk 11).“

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Olenemata töösuhete kohaldatavast õigusest, tagavad liikmesriigid, et artikli 1 lõikes 1 nimetatud ettevõtjad kindlustavad nende territooriumile lähetatud töötajatele võrdse kohtlemise põhimõttest lähtudes töötingimused, mille liikmesriik, kus tööd tehakse, on sätestanud:

— õigus- või haldusnormidega ja/või

- üldiselt kohaldatavaks tunnistatud või lõike 8 kohaselt muul viisil kohaldatavate kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega, mis käsitlevad:
- a) maksimaalset tööaega ja minimaalset puhkeaega;
 - b) tasulise põhipuhkuse minimaalset pikkust;
 - c) töötasu, sealhulgas ületunnitöötasu; seda punkti ei kohaldata täiendavate tööandjapensioni skeemide suhtes;
 - d) töötajate vahendamise tingimusi, eelkõige ajutist tööjõudu vahendavate ettevõtjate vahendatavate töötajate puhul;
 - e) töötervishoidu, -ohutust ja -hügieeni;
 - f) rasedate või hiljuti sünnitanud naiste ning laste ja noorte töötingimuste suhtes kohaldatavaid kaitsemeetmeid;
 - g) meeste ja naiste võrdset kohtlemist ning muid diskrimineerimist keelavaid sätteid;
 - h) alalisest töö tegemise kohast eemal viibivatele töötajatele tööandja poolt pakutavaid majutustingimusi;
 - i) toetusi või kuluhüvitisi, mis on ette nähtud reisi-, söögi- ja majutuskulude katteks tööga seotud põhjustel kodust eemal viibivatele töötajatele.

Punkti i kohaldatakse lähetatud töötajate reisi-, söögi- ja majutuskulude suhtes üksnes siis, kui nad peavad sõitma oma alalisse töö tegemise kohta ja tagasi liikmesriigi, kelle territooriumile nad on lähetatud, või kui tööandja on nad ajutiselt nende alalisest töö tegemise kohast teise töö tegemise kohta saatnud.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel määratakse töötasu mõiste kindlaks selle liikmesriigi õiguse ja/või tava kohaselt, kelle territooriumile töötaja lähetatakse, ning see hõlmab kõiki töötasu olulisi elemente, mis on muudetud kohustuslikuks kõnealuse riigi õigus- ja haldusnormide, selles liikmesriigis üldiselt kohaldatavaks tunnistatud või lõike 8 kohaselt muul viisil kohaldatavate kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega.

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/67/EL artikli 5 kohaldamist, avaldavad liikmesriigid vastavalt liikmesriigi õigusele ja/või tavale ning põhjendamatult viivituseeta ja läbipaistvalt kõnealuses artiklis osutatud ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil töötingimusi käsitleva teabe, sealhulgas käesoleva lõigu kolmandas lõikes osutatud töötasu olulised elemendid ning kõik töötingimused vastavalt käesoleva artikli lõikele 1a.

Liikmesriigid tagavad, et ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil esitatud teave on täpne ja ajakohane. Komisjon avaldab oma veebisaidil ühtsete ametlike riiklike veebisaitide aadressid.

Kui vastuolus direktiivi 2014/67/EL artiklis 5 sätestatud nõuetega ei ole ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil avaldatud teabes täpsustatud, milliseid töötingimusi kohaldatakse, võetakse seda asjaolu vastavalt liikmesriigi õigusele ja/või tavale arvesse karistuste määramisel, mida kohaldatakse liikmesriigi käesoleva direktiivi alusel vastu võetud õigusnormide rikkumise korral nende karistuste proportsionaalsuse tagamiseks vajalikul määral.“;

- b) lisatakse järgmised lõigud:

„1a. Kui lähetuse tegelik kestus ületab 12 kuud, tagavad liikmesriigid olenemata töösuhte kohaldatavatest õigusaktidest, et artikli 1 lõikes 1 nimetatud ettevõtjad kindlustavad nende territooriumile lähetatud töötajatele võrdse kohtlemise põhimõttest lähtudes lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud töötingimustele kõik kohaldatavad töötingimused, mille liikmesriik, kus tööd tehakse, on sätestanud:

— õigus- või haldusnormidega ja/või

— üldiselt kohaldatavaks tunnistatud või lõike 8 kohaselt muul viisil kohaldatavate kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega.

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata järgmistele küsimustele:

- a) töölepingu sõlmimise ja lõpetamisega seotud menetlused, formaalsused ja tingimused, sealhulgas konkurentsi keelavad klauslid;
- b) täiendavad tööandjapensioni skeemid.

Kui teenuseosutaja esitab põhjendatud teate, pikendab liikmesriik, kus teenust osutatakse, esimeses lõigus osutatud ajavahemikku 18 kuuni.

Kui artikli 1 lõikes 1 osutatud ettevõtja asendab lähetatud töötaja teise samas kohas sama tööülesannet täitva lähetatud töötajaga, loetakse käesoleva lõike kohaldamisel lähetuse kestuseks asjaomaste lähetatud töötajate lähetuste kumulatiivne kestus.

Käesoleva lõike neljandas lõigus osutatud mõiste „sama tööülesande täitmine samas kohas“ määratlemisel võetakse muu hulgas arvesse osutatava teenuse või tehtava töö laadi ning asjakohasel juhul töökoha aadressi (aadresse).

1b. Liikmesriigid sätestavad, et artikli 1 lõike 3 punktis c osutatud ettevõtjad tagavad lähetatud töötajatele töötingimused, mida kohaldatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/104/EÜ (*) artiklile 5 selliste renditöötajate suhtes, kelle on vahendanud rendiagentuur, mis asub liikmesriigis, kus tööd tehakse.

Kasutajaettevõtja teatab artikli 1 lõike 3 punktis c osutatud ettevõtjatele need töötingimused, mida ta kohaldab töötingimuste ja töötasu suhtes käesoleva lõike esimese lõiguga hõlmatud ulatuses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/104/EÜ, renditöö kohta (ELT L 327, 5.12.2008, lk 9).“;

- c) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Lõiked 1–6 ei piira töötajate jaoks soodsamate töötingimuste kohaldamist.

Lähetusega seotud toetused loetakse töötasu hulka, välja arvatud juhul, kui need makstakse välja hüvitisena lähetusest tegelikult tulenevate kulude, näiteks reisi-, majutus- ja söögikulude katteks. Ilma et see piiraks lõike 1 esimese lõigu punkti h kohaldamist, hüvitab tööandja lähetatud töötajale kõnealused kulud vastavalt lähetatud töötaja töösuhte kohaldatavale liikmesriigi õigusele ja/või tavale.

Kui töösuhte kohaldatavates töötingimustes ei ole kindlaks määratud, kas lähetusega seotud toetust makstakse ja kui makstakse, siis milline osa lähetusega seotud toetusest makstakse lähetusest tulenevate tegelike kulude hüvitamiseks ja milline osa sellest on töötasu osa, loetakse, et kogu toetus makstakse lähetusest tegelikult tulenevate kulude katteks.“;

- d) lõikes 8 asendatakse teine ja kolmas lõik järgmisega:

„Kui kollektiivlepingute või vahekohtu otsuste üldiselt kohaldatavaks tunnistamise süsteem esimese lõigu tähenduses puudub või sellisele süsteemile lisaks võivad liikmesriigid otsustada aluseks võtta:

- kollektiivlepingud või vahekohtu otsused, mida tavaliselt kohaldatakse kõigi samalaadsete ettevõtjate suhtes, kes asuvad vastavas geograafilises piirkonnas ning tegutsevad asjaomasel kutsealal või asjaomasel tööstusharus, ja/või
- kollektiivlepingud, mille on sõlminud riigi tasandil kõige representatiivsemad tööandjate ja töötajate organisatsioonid ning mida kohaldatakse kogu riigi territooriumil,

kui nende kohaldamisel artikli 1 lõikes 1 nimetatud ettevõtjate suhtes käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus loetletud küsimustes või asjakohasel juhul seoses töötingimustega, mis on tagatud käesoleva artikli lõike 1a kohaselt lähetatud töötajatele, on tagatud kõnealuste ettevõtjate ja muude selles lõigus nimetatud samalaadses olukorras olevate ettevõtjate võrdne kohtlemine.

Võrdne kohtlemine käesoleva artikli tähenduses loetakse tagatuks, kui samalaadses olukorras olevad liikmesriigi ettevõtjad:

- peavad kõnealuses kohas või asjaomasel tegevusalal täitma käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus loetletud küsimustes või asjakohasel juhul seoses töötingimustega, mis on tagatud käesoleva artikli lõike 1a kohaselt lähetatud töötajatele, samu kohustusi nagu artikli 1 lõikes 1 osutatud ettevõtjad, ja
- peavad täitma kõnealused kohustused sama tulemusega.“;

e) lõiked 9 ja 10 asendatakse järgmistega:

„9. Liikmesriigid võivad nõuda, et artikli 1 lõikes 1 nimetatud ettevõtjad peavad tagama artikli 1 lõike 3 punktis c nimetatud töötajatele muud kui artikli 3 lõikes 1b osutatud töötingimused, mida kohaldatakse ajutiste töötajate suhtes selles liikmesriigis, kus tööd tehakse, lisaks nendele töötingimustele, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 1b.

10. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike kooskõlas aluslepinguga kohaldamast oma ja teiste liikmesriikide ettevõtjate suhtes võrdse kohtlemise põhimõtte alusel muid kui lõike 1 esimeses lõigus nimetatud küsimusi puudutavaid töötingimusi, kui tegemist on avalikku korda käsitlevate sätetega.“

3) Artikli 4 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid näevad ette koostöö pädevate asutuste või organite, sealhulgas avalik-õiguslike asutuste vahel, kes liikmesriigi õiguse kohaselt vastutavad artiklis 3 nimetatud töötingimuste järelevalve eest, sealhulgas liidu tasandil. Koostöö hõlmab eelkõige vastamist kõnealuste asutuste või organite põhjendatud infonõuetele töötajate riikidevahelise vahendamise kohta ning võitlemist ilmsete rikkumiste või võimaliku ebaseadusliku tegevuse vastu, nagu töötajate lähetamisega seotud riikidevahelised deklareerimata töö juhtumid ja näiline füüsilisest isikust ettevõtjana töötamine. Kui selle liikmesriigi pädeval asutusel või organil, kust töötaja on lähetatud, ei ole teavet, mida selle liikmesriigi, kelle territooriumile töötaja on lähetatud, pädev asutus või organ nõuab, püüab ta saada seda teavet teistelt selle liikmesriigi asutustelt või organitelt. Kui sellele liikmesriigile, kelle territooriumile töötaja on lähetatud, esitatakse nimetatud teave pidevalt liiga hilja, antakse sellest teada komisjonile, kes võtab vajalikke meetmeid.“

4) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Seire, kontroll ja täitmine

Liikmesriik, kelle territooriumile töötaja on lähetatud, ja töötaja lähetanud liikmesriik vastutavad käesolevas direktiivis ja direktiivis 2014/67/EL sätestatud kohustuste seire, kontrollimise ja täitmise tagamise eest ning võtavad asjakohased meetmed, kui käesolevat direktiivi ei täideta.

Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende täideviimise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid tagavad eelkõige, et töötajatele ja/või töötajate esindajatele on kättesaadavad käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks vajalikud menetlused.

Kui direktiivi 2014/67/EL artikli 4 kohaselt liikmesriigi poolt antud üldhinnangu alusel tehakse kindlaks, et ettevõtja loob väärtalt või pettuse teel mulje, et töötaja olukord kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, tagab kõnealune liikmesriik, et töötaja suhtes kohaldatakse asjaomast õigust ja tava.

Liikmesriigid tagavad, et käesolev artikkel ei põhjusta seda, et asjaomase töötaja suhtes kohaldatakse vähem soodsaid tingimusi, kui lähetatud töötajate suhtes.“

5) Lisa sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Artikli 3 lõikes 2 osutatud toimingud hõlmavad kõiki hoonete ehitamise, remondi, hooldamise, ümberehitamise või lammutamisega seotud ehitustöid, eelkõige järgmisi töid:“.

*Artikkel 2***Läbivaatamine**

1. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi kohaldamise ja rakendamise läbi. Hiljemalt 30. juuliks 2023 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi kohaldamise ja rakendamise kohta ning esitab käesoleva direktiivi ja direktiivi 96/71/EÜ kohta vajalikud muudatusettepanekud, kui see on asjakohane.
2. Lõikes 1 osutatud aruandes hinnatakse seda, kas on vaja võtta täiendavaid meetmeid võrdsete võimaluste tagamiseks ja töötajate kaitsmiseks:
 - a) alltöövõtu puhul;
 - b) käesoleva direktiivi artikli 3 lõiget 3 silmas pidades, võttes arvesse arenguid seoses seadusandliku aktiga, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/22/EÜ⁽¹⁾ seoses täitmise tagamise nõuetega ning millega kehtestatakse konkreetsed normid seoses direktiividega 96/71/EÜ ja 2014/67/EL sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris.

*Artikkel 3***Ülevõtmine ja kohaldamine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 30. juuliks 2020. Liikmesriigid edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.
Nad kohaldavad kõnealuseid meetmeid pärast 30. juulit 2020. Selle kuupäevani kohaldatakse direktiivi 96/71/EÜ sõnastuses, mis kehtis enne käesolevasse direktiivi tehtud muudatusi.
Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse autoveosektori suhtes alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama seadusandlikku akti, millega muudetakse direktiivi 2006/22/EÜ seoses täitmise tagamise nõuetega ning millega kehtestatakse konkreetsed normid seoses direktiividega 96/71/EÜ ja 2014/67/EL sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 5***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. juuni 2018

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
L. PAVLOVA

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiiv 2006/22/EÜ, mis käsitleb nõukogu määruste (EMÜ) nr 3820/85 ja (EMÜ) nr 3821/85 rakendamise miinimumtingimusi seoses autovedudega seotud sotsiaalõigusnormidega ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 88/599/EMÜ (ELT L 102, 11.4.2006, lk 35).

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/958,**28. juuni 2018,****milles käsitletakse uute kutsealasisid reguleerivate õigusnormide vastuvõtmisele eelnevat proportsionaalsuse kontrolli**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 46, artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kutsevabadus on põhiõigus. Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta“) tagab nii kutsevabaduse kui ka ettevõtlusvabaduse. Töötajate vaba liikumine, asutamisvabadus ja teenuste osutamise vabadus on Euroopa Liidu toimimise lepingus („ELi toimimise leping“) sätestatud ühtse turu aluspõhimõtteid. Seepärast ei tohiks liikmesriikide õigusnormid, mis käsitlevad juurdepääsu reguleeritud kutsealadele, põhjustada põhjendamatuid ja ülemääraseid takistusi nende põhiõiguste kasutamisele.
- (2) Kui liidu õiguses puuduvad erisätted, millega ühtlustatakse reguleeritud kutsealale juurdepääsu ja sellel tegutsemise nõuded, on liikmesriikidel pädevus otsustada, kas ja kuidas kutseala reguleerida, järgides mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid.
- (3) Proportsionaalsuse põhimõte on üks liidu õiguse üldpõhimõtteid. Kohtupraktikast ⁽³⁾ järeldub, et liikmesriikide meetmed, mis võivad takistada ELi toimimise lepinguga tagatud põhivabaduste kasutamist või muuta selle vähem atraktiivseks, peaksid täitma neli tingimust: neid tuleks kohaldada mittediskrimineerivalt, need peaksid olema põhjendatud avaliku huvi eesmärkidega, need peaksid olema sobivad püstitatud eesmärgi saavutamiseks ja need ei tohiks minna eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/36/EÜ ⁽⁴⁾ nähakse liikmesriikidele ette kohustus hinnata reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemist piiravate nõuete proportsionaalsust ning teavitada komisjoni kõnealuse hindamise tulemustest, käivitades vastastikuse hindamise protsessi. See protsess tähendab, et liikmesriigid pidid vaatama läbi kõik õigusaktid oma territooriumil reguleeritavate kutsealade kohta.
- (5) Vastastikuse hindamise protsess tõi esile nende kriteeriumide ebaselguse, mida liikmesriigid kasutavad reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemist piiravate nõuete proportsionaalsuse hindamisel, samuti selliste nõuete ebaühtlase kontrolli kõigil reguleerimistasanditel. Vältimaks siseturu killustamist ja kõrvaldamaks töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana teataval kutsealadel tegevuse alustamise ja jätkamise tõkkes, oleks liidu tasandil vaja ühtset lähenemisviisi, mis hoiaks ära ebaproportsionaalsete meetmete vastuvõtmise.
- (6) Komisjon tuvastas oma 28. oktoobri 2015. aasta teatises „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ vajaduse võtta vastu proportsionaalsuse analüüsi raamistik, mida liikmesriigid saaksid kasutada kutsealasisid reguleerivate kehtivate normide läbivaatamisel ja uute kavandamisel.

⁽¹⁾ ELT C 288, 31.8.2017, lk 43.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. juuni 2018. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. juuni 2018. aasta otsus.

⁽³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 30. november 1995, Gebhard, C-55/94, ECLI:EU:C:1995:411, punkt 37.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutse kvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22).

- (7) Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada õigusnormid liikmesriikide poolt proportsionaalsuse hindamiseks enne kutsealasil reguleerivate uute normide kehtestamist või kehtivate normide muutmist, et kindlustada siseturu nõuetekohane toimimine, tagades samal ajal läbipaistvuse ja kõrgetasemelise tarbijakaitse.
- (8) Käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevused peaksid olema seotud direktiivi 2005/36/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate reguleeritud kutsealadega. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada nõuete suhtes, millega piiratakse juurdepääsu olemasolevatele reguleeritud kutsealadele või uutele kutsealadele, mille reguleerimist liikmesriigid kaaluvad, või nendel tegutsemist. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lisaks direktiivile 2005/36/EÜ, piiramata muude, eraldi liidu õigusaktiga kehtestatud sätete kohaldamist, mis reguleerivad juurdepääsu kindlale reguleeritud kutsealale ja sellel tegutsemist.
- (9) Käesoleva direktiiviga ei piirata liikmesriikide pädevust määrata kindlaks oma hariduse ja kutsealase koolituse süsteemide korraldus ja sisu, eelkõige seoses nende võimalusega delegeerida kutseorganisatsioonidele volitused kutsealast haridust ja koolitust korraldada või selle järele valvata. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ei peaks kuuluma normid, mis ei piira juurdepääsu reguleeritud kutsealadele või nendel tegutsemist, sealhulgas koolituskursuste sisu redaktsioonilised muudatused või tehnilised kohandused või koolituseeskirjade ajakohastamine. Kui kutsealane haridus või koolitus hõlmab tasustatavaid tegevusi, tuleks tagada asutamisevabadus ja teenuste osutamise vabadus.
- (10) Kui liikmesriik võtab oma õigusesse üle teatavat kutseala reguleerivad erinõuded, mis on kehtestatud eraldi liidu õigusaktiga, mis ei jäta liikmesriikidele erinõuete ülevõtmise täpse viisi suhtes valikuvõimalust, siis ei peaks käesoleva direktiivi erisätete kohaselt nõutavat proportsionaalsuse hindamist kohaldama.
- (11) Liikmesriigid peaksid saama lähtuda ühtselt õigusraamistikust, mis põhineb selgelt määratletud õiguslikel mõistetel, mis on seotud kutsealade erinevate reguleerimisviisidega liidus. Kutseala reguleerimisviise on mitmeid, näiteks andes juurdepääsu konkreetsele tegevusele või sellega tegelemise õigusele kindla kutsekvalifikatsiooni omajatele. Liikmesriigid võivad reguleerida ka ühte kutsealal tegutsemise viisidest, sätestades kutsenimetuse kasutamise tingimused või kehtestades kvalifikatsiooninõuded üksnes füüsilisest isikust ettevõtjatele, palgatööd tegevatele kutsetöötajatele, ettevõtete juhtidele või seaduslikele esindajatele, eriti kui tegevusega tegeleb juriidiline isik spetsialiseerunud ettevõttena.
- (12) Enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigus- ja haldusnormide kehtestamist või kehtivate normide muutmist peaksid liikmesriigid hindama nende normide proportsionaalsust. Hindamise ulatus peaks olema kehtestatava normi olemuse, sisu ja mõjuga proportsionaalne.
- (13) Põhjendatuse ja proportsionaalsuse tõendamise kohustus on liikmesriikidel. Seega tuleks liikmesriigi normide põhjendusele lisada asjaomase liikmesriigi võetud meetme sobivuse ja proportsionaalsuse analüüs ning konkreetsed tõendid tema argumentide põhjendamiseks. Kuiigi liikmesriik ei pea tingimata esitama konkreetset uuringut või teatud tüüpi tõendeid või materjale, mis kinnitavad enne meetme vastuvõtmist selle proportsionaalsust, peaks liikmesriik tegema objektiivse analüüsi, milles võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi eriomast olukorda ja millest nähtub, et avaliku huvi eesmärkide saavutamine on tõepoolest ohus.
- (14) Liikmesriigid peaksid hindama proportsionaalsust objektiivselt ja sõltumatult, kaasa arvatud juhul, kui kutseala reguleeritakse kaudselt, andes teatavale kutseorganile õiguse seda teha. Hindamine võib hõlmata sellise sõltumatu asutuse (kaasa arvatud olemasolevad asutused, kes osalevad riigi seadusandlikes menetlustes) arvamust, kellele liikmesriik on asjaomase arvamuse esitamise ülesandeks teinud. See on eriti oluline juhul, kui hindamist viivad läbi kohalikud asutused, reguleerivad asutused või kutseorganisatsioonid, kes võivad tänu kohalike olude paremale tundmisele ja eriteadmistele suuta teatud juhtudel paremini tuvastada parima viisi avaliku huvi eesmärkide saavutamiseks, kuid kelle poliitikasuundade valik võib pakkuda eeliseid juba väljakujunenud ettevõtjatele uute turuletulijate arvel.
- (15) On asjakohane seirata reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemist piiravate uute või muudetud normide proportsionaalsust pärast nende vastuvõtmist. Piiravate siseriiklike meetmete proportsionaalsuse läbivaatamine peaks reguleeritud kutsealade valdkonnas põhinema mitte üksnes asjaomase siseriikliku meetme eesmärgil selle vastuvõtmise ajal, vaid ka selle mõjul, mida hinnatakse selle vastuvõtmise järel. Siseriiklike meetmete proportsionaalsuse hindamine peaks põhinema sellel, kuidas on olukord reguleeritud kutsealade valdkonnas pärast meetme vastuvõtmist muutunud.

- (16) Väljakujunenud kohtupraktika kinnitab, et liikmesriigi õigusest tulenevad põhjendamatud piirangud, millega piiratakse asutamisevabadust ja teenuste osutamise vabadust, on keelatud, sealhulgas igasugune diskrimineerimine kodakondsuse või elukoha alusel.
- (17) Kui töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana tegevuse alustamise ja jätkamise tingimuseks on eriomase kutsekvalifikatsiooniga seotud nõuete täitmine, mille liikmesriik on otseselt või kaudselt kehtestanud, on vaja tagada, et need nõuded oleksid põhjendatud avaliku huvi eesmärkidel, näiteks ELi toimimise lepingu tähenduses, milleks on avalik kord, avalik julgeolek ja rahvatervis, või ülekaalukas avalik huvi, mida tunnistas Euroopa Kohtu praktika. Samuti on vaja selgitada, et ülekaaluka avaliku huviga seotud põhjused, mida Euroopa Kohus tunnistas, on muu hulgas järgmised: sotsiaalkindlustussüsteemi finantstasakaalu säilitamine; tarbijate ja teenuste saajate kaitse, sealhulgas käsitöö kvaliteedi tagamise kaudu, ning töötajate kaitse; nõuetekohase õigusemõistmise tagamine; kaubandustehingute aususe tagamine; võitlus pettuste vastu, maksudest kõrvalehoidumise ja maksude vältimise ennetamine ning tõhusa maksujärelevalve tagamine; transpordiohutus; keskkonna- ja linnakeskkonna kaitse; loomatervis; intellektuaalomand; rahvusliku ajaloo- ja kunstipärandi kaitse ja säilitamine; sotsiaalpoliitika ja kultuuripoliitika eesmärgid. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei saa puhtalt majandusliku iseloomuga põhjused, nimelt riigi majanduse edendamine põhivabadusi kahjustades, samuti puhtalt halduslikud põhjused, näiteks kontrollimine või statistiliste andmete kogumine, olla ülekaalukas avalik huvi.
- (18) Liikmesriikidel on proportsionaalsuse piires õigus otsustada, mil määral nad soovivad avaliku huvi eesmarke kaitsta ja milline peaks olema reguleerimise asjakohane tase. Asjaolu, et üks liikmesriik kehtestab teisest leebemad normid, ei tähenda seda, et teise liikmesriigi normid on ebaproportsionaalsed ja seega liidu õigusega kokkusobimatud.
- (19) Rahvatervise kaitse kõrge taseme tagamisega seoses tuleb vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikele 1 kogu liidu poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse. Käesolev direktiiv on nimetatud eesmärgiga täielikult kooskõlas.
- (20) Et tagada kehtestatavate normide ja kehtivates normides tehtavate muudatuste proportsionaalsus, peaksid liikmesriigid võtma arvesse proportsionaalsuse hindamise kriteeriume ja analüüsitava reguleeritud kutseala puhul asjakohaseid lisakriteeriume. Kui liikmesriik kavatses kutseala reguleerida või muuta kehtivaid norme, tuleks võtta arvesse püstitatud avaliku huvi eesmärkidega seotud riskide olemust, eelkõige riski teenuse saajatele, sealhulgas tarbijatele, kutsetöötajatele või kolmandatele isikutele. Samuti tuleks pidada meeles, et kutsealateenuste valdkonnas esineb tavaliselt tarbijate ja kutsetöötajate vahel teabe asümmeetria, kuna kutsetöötajatel on kõrgetasemelised eriteadmised, mida tarbijail ei pruugi olla.
- (21) Kutsekvalifikatsiooniga seotud nõudeid tuleks pidada vajalikuks üksnes juhul, kui kehtivaid meetmeid, näiteks tooteohutusunorme või tarbijakaitseõigust, ei saa püstitatud eesmärgi saavutamiseks sobivaks või tõeliselt tulemuslikuks pidada.
- (22) Proportsionaalsuse nõude täitmiseks peaks meede olema püstitatud eesmärgi saavutamiseks sobiv. Meedet tuleks pidada püstitatud eesmärgi saavutamiseks sobivaks üksnes siis, kui see järgib tõeliselt püüdu saavutada nimetatud eesmärk järjekindlalt ja süstemaatiliselt, näiteks kui teatavate tegevustega seotud samalaadseid riske käsitletakse võrreldaval viisil ja kui võimalikke erandeid asjaomastest piirangutest kohaldatakse kooskõlas püstitatud eesmärgiga. Peale selle peaks siseriiklik meede aitama püstitatud eesmärgi saavutamisele mõjusalt kaasa ja seepärast – kui meetmel puudub kohapeal mõju, mis seda õigustaks – ei tohiks seda sobivaks pidada.
- (23) Liikmesriigid peaksid võtma nõuetekohaselt arvesse meetme üldist mõju isikute ja teenuste vabale liikumisele liidus, tarbijate valikule ja osutatava teenuse kvaliteedile. Sellest lähtuvalt peaksid liikmesriigid eelkõige veenduma, kas reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemise piirangu ulatus on püstitatud eesmärkide tähtsuse ja oodatava kasuga proportsionaalne.
- (24) Liikmesriigid peaksid võrdlema asjaomast siseriiklikku meetet alternatiivsete ja vähem piiravate vahenditega, mis võimaldaksid saavutada sama eesmärgi, kuid seaksid vähem piiranguid. Kui meetmed on õigustatud ainult tarbijakaitse seisukohast ja tuvastatud riskid piirduvad kutsetöötajate ja tarbijate vahelise suhtega ega mõjuta seetõttu negatiivselt kolmandaid isikuid, saaks eesmärgi saavutada vähem piiravate vahenditega kui tegevusele juurdepääsu andmine üksnes kutsealateenustajatele. Näiteks kui tarbijail on võimalik mõistlikult valida, kas kasutada kvalifitseeritud kutsetöötaja teenuseid või mitte, tuleks kasutada vähem piiravaid vahendeid, näiteks kutsenimetuse kaitsmine või

registreerimine kutseala registris. Piiratud juurdepääsuga tegevuste ja kaitstud kutsenimetuse kaudu reguleerimist tuleks kaaluda juhul, kui meetmete eesmärk on hoida ära tõsise kahju risk avaliku huvi eesmärkidele, näiteks rahvatervisele.

- (25) Kui see on analüüsitava meetme olemusest ja sisust lähtuvalt vajalik, peaksid liikmesriigid arvesse võtma ka järgmisi elemente: kutsetegevuse ulatuse ja nõutava kutsekvalifikatsiooni seos; ülesannete keerukus eelkõige nõutava koolituse või kogemuse taseme, olemuse ja kestuse seisukohast; kas kutsekvalifikatsiooni omandamiseks on erinevaid viise; kas üksnes teatavatele kutsetöötajatele lubatud tegevusega võivad tegeleda ka teised kutsetöötajad; autonoomia määr reguleeritud kutsealal tegutsemisel, eriti kui reguleeritud kutsealaga seotud tegevus toimub nõuetekohaselt kvalifitseeritud kutsetöötaja juhtimisel ja vastutusel.
- (26) Käesolevas direktiivis võetakse arvesse teaduse ja tehnoloogia arengut ning see aitab kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, sealhulgas digitaalses keskkonnas. Arvestades tehnoloogia ja teaduse arengu kiirust, võib juurdepääsunõuete ajakohastamine olla paljude kutsealade, eelkõige elektrooniliste vahendite abil osutatavate kutsealateenuste puhul äärmiselt oluline. Kui liikmesriik kutseala reguleerib, tuleks võtta arvesse asjaolu, et teaduse ja tehnoloogia areng võib vähendada või suurendada teabe asümmeetriat kutsetöötajate ja tarbijate vahel. Kui teaduse ja tehnoloogia arenguga kaasneb suur risk avaliku huvi eesmärkidele, peavad liikmesriigid vajaduse korral ergutama kutsetöötajaid teaduse ja tehnoloogia arenguga kaasas käima.
- (27) Liikmesriigid peaksid põhjalikult hindama olukordi, milles meede kehtestatakse ja milles seda rakendatakse, ning uurima eelkõige uute või muudetud normide mõju, koostoimes teiste kutsealale juurdepääsu või sellel tegutsemist piiravate nõuetega. Teatavate tegevustega tegelemise alustamise ja jätkamise tingimuseks võib olla mitme nõude täitmine, näiteks kutseala korralduse, kutseorganisatsiooni või -organi kohustusliku liikmesuse, kutse-eeetika, järelevalve ja vastutusega seotud normide täitmine. Seepärast peaksid liikmesriigid uute või muudetud normide mõju hindamisel võtma arvesse kehtivaid nõudeid, sealhulgas pideva kutsealase arengu nõuet, kohustust olla kutseorganisatsiooni või -organi liige, registreerimis- või loaandmissüsteeme, arvulisi piiranguid, teatava õigusliku vormi ja osaluse nõudeid, territoriaalseid piiranguid, mitmel tegevusalal tegutsemise piiranguid ja ametikohtade kokkusobimatuse reegleid, kindlustuskaitsega seotud nõudeid, kutsealal tegutsemiseks piisava keeleoskuse nõudeid, kindlaks määratud miinimum- ja/või maksimumtariifi nõudeid ning reklaaminõudeid.
- (28) Avaliku huvi eesmärkide saavutamiseks võib olla otstarbekas kehtestada täiendavaid nõudeid. Üksnes asjaolu, et nende nõuete individuaalset mõju ja koosmõju tuleks hinnata, ei tähenda, et need on eelduslikult ebaproportsionaalsed. Näiteks selleks, et kutsetöötajad hoiaksid ennast oma valdkonnas toimuvaga kursis, võib olla asjakohane kehtestada pideva kutsealase arengu kohustus, eeldusel et see ei too uute turuletulijate jaoks kaasa diskrimineerivaid ja ebaproportsionaalseid tingimusi. Samuti võib pidada asjakohaseks kohustuslikku kutseorganisatsiooni või -organi liikmesuse nõuet, kui riik teeb neile kutseorganisatsioonidele või -organitele ülesandeks kaitsta asjaomaseid avaliku huvi eesmärke, näiteks kutsealal õiguspärase tegutsemise järelevalve või pideva kutsealase koolituse korraldamine või järelevalve. Kui kutseala sõltumatust ei saa nõuetekohaselt tagada muude vahenditega, võivad liikmesriigid kaaluda selliste kaitsemeetmete kohaldamist nagu kutsealaväliste isikute osaluse piiramine või selliste sätete kehtestamine, mille kohaselt peab häälteenamus kuuluma kutsealal tegutsevatele isikutele, eeldusel et kõnealused kaitsemeetmed ei lähe avaliku huvi eesmärgi kaitsmiseks vajalikust kaugemale. Liikmesriigid võivad kaaluda kindlaks määratud miinimum- ja/või maksimumtariifi nõuete kehtestamist, mida teenuseosutajad peavad järgima, eelkõige nende teenuste puhul, mille suhtes on vaja tõhusalt rakendada kulude hüvitamise põhimõtet, tingimusel et selline piirang on proportsionaalne ja vajaduse korral on ette nähtud erandid miinimum- ja/või maksimumtariifidest. Kui kehtestatavad täiendavad nõuded kordavad nõudeid, mille liikmesriik on juba kehtestanud muude normide või menetluste raames, ei saa neid nõudeid pidada püstitatud eesmärgi saavutamiseks proportsionaalseks.
- (29) Direktiivi 2005/36/EÜ II jaotise kohaselt ei saa liikmesriigid seoses reguleeritud kutsealale juurdepääsu või sellel tegutsemisega kehtestada teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja suhtes, kes osutab ajutisi ja episoodilisi kutsealateenuseid, kõnealuses direktiivis keelatud nõudeid või piiranguid, näiteks kutseorganisatsioonilt või -organilt tegevusloa saamine, selles registreerimine või selle liikmeks olemine või esindaja omamine vastuvõtva liikmesriigi territooriumil. Liikmesriigid võivad vajaduse korral nõuda teenuseosutajatelt, kes soovivad osutada teenuseid ajutiselt, et nad esitaksid enne teenuse esmakordset osutamist teavet kirjaliku deklaratsiooniga, mida tuleb igal aastal uuendada. Kutsealateenuste osutamise lihtsustamiseks on seetõttu vaja korrata, võttes arvesse teenuse ajutist või episoodilist olemust, et nõuded, näiteks ajutine automaatne registreerimine kutseorganisatsiooni või -organi juures või *pro forma* liikmesus selles organisatsioonis või -organis, eeldeklaratsioonid ja dokumendinõuded, nagu ka lõivu või muude tasude maksmine, peaksid olema proportsionaalsed. Kõnealused nõuded ei tohiks olla teenuseosutajatele ülemäära koormavad ega takistada teenuse osutamise vabaduse teostamist või muuta seda vähem atraktiivseks.

Liikmesriigid peaksid eelkõige hindama, kas nõue esitada teatav teave ja teavad dokumendid vastavalt direktiivile 2005/36/EÜ ja võimalus saada siseturu infosüsteemi kaudu liikmesriikide vahelise halduskoostöö raames täiendavaid üksikasju on proportsionaalne ja piisav, et vältida tõsist riski, et teenuseosutajad hoiduvad kohaldatavatest normidest kõrvale. Käesolevat direktiivi ei tohiks siiski kohaldada meetmete suhtes, mille eesmärk on tagada kohaldatavate töötajate täitmine.

- (30) Väljakujunenud kohtupraktika kinnitab, et inimeste tervis ja elu on ELi toimimise lepinguga kaitstud huvide seas esikohal. Kui liikmesriigid hindavad nõudeid, mis on seotud tervishoiu kutsealadega, näiteks piiratud juurdepääsuga tegevused, kaitstud kutsenimetused, pideva kutsealase arengu nõue või kutseala korraldamisega seotud normid, kutseetika ja järelevalve, peaksid nad seega võtma nõuetekohaselt arvesse eesmärki tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, järgides seejuures direktiivis 2005/36/EÜ sätestatud koolituse miinimumnõudeid. Liikmesriigid peaksid eelkõige tagama, et rahvatervist ja patsiendi ohutust mõjutavad tervishoiu kutsealade normid oleksid proportsionaalsed ja aitaksid kaasa tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamisele, mis on hartas tunnustatud põhiõiguseks, ning ohutute, kvaliteetsete ja tõhusate tervishoiuteenuste pakkumisele kodanikele oma territooriumil. Tervishoiuteenuste poliitika kehtestamisel tuleks vastavalt asjaomase liikmesriigi territooriumil valitsevatele rahvatervisega seotud vajadustele võtta arvesse vajadust tagada teenuste kättesaadavus ja kõrge kvaliteet, piisav ja ohutu ravimitega varustatus ning tervishoiutöötajate kutsealane sõltumatus. Tervishoiu kutsealade normide põhjendamisel peaksid liikmesriigid, võttes arvesse käesoleva direktiivi artiklis 1 osutatud kaalutlusruumi, pidama silmas eesmärki tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, sealhulgas tervishoiuteenuste kättesaadavus kodanikele ja nende teenuste kõrge kvaliteet ning piisav ja ohutu ravimitega varustatus.
- (31) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on äärmiselt oluline tagada, et liikmesriigid teavitaksid enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute nõuete kehtestamist või kehtivate nõuete muutmist sellest kodanikke, esindusliite ja muid asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas sotsiaalpartnereid. Liikmesriigid peaksid kaasama kõik asjaomased isikud ja andma neile võimaluse oma seisukohti avaldada. Kui see on asjakohane ja sobiv, peaksid liikmesriigid vastavalt siseriiklikele menetlustele korraldama avalikke konsultatsioone.
- (32) Samuti peaksid liikmesriigid täielikult arvesse võtma kodanike õigust õiguskaitsele, mis on tagatud harta artikliga 47 ja Euroopa Liidu lepingu („ELi leping“) artikli 19 lõikega 1. Sellest tulenevalt peaks liikmesriikide kohtutel liikmesriigi õiguses sätestatud korra kohaselt ja kooskõlas konstitutsiooniliste põhimõtetega olema võimalik hinnata käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate nõuete proportsionaalsust, et tagada igale füüsilisele ja juriidilisele isikule õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kutsevabaduse, asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piirangute vastu.
- (33) Teavevahetuseks parimate tavade kohta peaksid liikmesriigid võtma vajalikud meetmed, et innustada jagama teiste liikmesriikidega piisavat ja regulaarselt ajakohastatavat teavet kutsealade reguleerimise ja sellise reguleerimise mõju kohta. Komisjon peaks kõnealust teavevahetust hõlbustama.
- (34) Et suurendada läbipaistvust ja edendada proportsionaalsuse hindamist võrreldavate kriteeriumide alusel, peaks liikmesriikide esitatav teave, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 346 kohaldamist, olema reguleeritud kutsealade andmebaasis teistele liikmesriikidele ja huvitatud isikutele hõlpsasti kättesaadav, et nad saaksid esitada komisjonile ja asjaomasele liikmesriigile märkusi. Komisjon peaks võtma neid märkusi nõuetekohaselt arvesse direktiivi 2005/36/EÜ kohaselt koostatavas kokkuvõttes aruandes.
- (35) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt siseturu nõuetekohase toimimise tagamine ja reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemise ülemääraste piirangute vältimine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas direktiivis sätestatakse õigusnormid, mis käsitlevad ühtset raamistikku proportsionaalsuse hindamiseks enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigus- ja haldusnormide kehtestamist või kehtivate normide muutmist, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, tagades samal ajal kõrgetasemelise tarbijakaitse. See ei mõjuta, juhul kui õigusnorme pole ühtlustatud, liikmesriikide pädevust ega kaalutlusruumi otsustada, kas ja kuidas kutseala reguleerida, järgides mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriikide õigus- ja haldusnormide suhtes, mis piiravad juurdepääsu reguleeritud kutsealadele või nendel tegutsemist või ühte kutsealal tegutsemise viisi, sealhulgas kutsenimetuse kasutamist, ja kutsenimetuse all lubatud kutsetegevust, mis kuuluvad direktiivi 2005/36/EÜ kohaldamisalasse.
2. Kui teatavat kutseala reguleerivad erinõuded on kehtestatud eraldi liidu õigusaktiga, mis ei jäta liikmesriikidele nende ülevõtmise täpse viisi suhtes valikuvõimalust, siis käesoleva direktiivi vastavaid sätteid ei kohaldata.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse direktiivi 2005/36/EÜ mõisteid.

Peale nende kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kaitstud kutsenimetuse“ – kutseala reguleerimise vorm, mille puhul on kutsetegevuses või kutsetegevuste hulgas kutsenimetuse kasutamise tingimuseks otseselt või kaudselt õigus- või haldusnormidest tulenevalt eriomase kutsekvalifikatsiooni omamine, ja mille puhul on kutsenimetuse väärkasutamine karistatav;
- b) „piiratud juurdepääsuga tegevused“ – kutseala reguleerimise vorm, mille puhul on juurdepääs kutsetegevusele või kutsetegevuste hulga otseselt või kaudselt õigus- või haldusnormidest tulenevalt antud üksnes nendele reguleeritud kutseala esindajatele, kellel on eriomane kutsekvalifikatsioon, sealhulgas juhul, kui tegevusega tegelevad ka teiste reguleeritud kutsealade esindajad.

Artikkel 4

Uute meetmete eelhindamine ja seire

1. Enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigus- ja haldusnormide kehtestamist ja kehtivate normide muutmist hindavad liikmesriigid nende proportsionaalsust kooskõlas käesoleva direktiivi normidega.
2. Lõikes 1 osutatud hindamise ulatus peab olema proportsionaalne normi olemuse, sisu ja mõjuga.
3. Igale lõikes 1 osutatud normile tuleb lisada piisavalt üksikasjalik selgitus, et oleks võimalik hinnata selle normi vastavust proportsionaalsuse põhimõttele.
4. Lõikes 1 osutatud normi õigustatus ja proportsionaalsus peavad olema põhjendatud kvalitatiivsete ning võimaluse ja vajaduse korral ka kvantitatiivsete elementidega.
5. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud hindamine viiakse läbi objektiivselt ja sõltumatult.
6. Liikmesriigid kontrollivad pärast juurdepääsu reguleeritud kutsealadele ja nendel tegutsemist piiravate uute või muudetud õigus- ja haldusnormide vastuvõtmist nende vastavust proportsionaalsuse põhimõttele, võttes sealjuures nõuetekohaselt arvesse olukorra arengut asjaomaste normide vastuvõtmise järel.

*Artikkel 5***Mittediskrimineerimine**

Reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigus- ja haldusnormide kehtestamisel ja kehtivate normide muutmisel tagavad liikmesriigid, et nimetatud normid ei oleks otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse või elukoha alusel.

*Artikkel 6***Põhjendatus avaliku huvi eesmärkide alusel**

1. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemist piiravad õigus- ja haldusnormid, mida nad kavatsesid kehtestada, ning muudatused, mida nad kavatsesid teha kehtivates normides, oleks põhjendatud avaliku huvi eesmärkidel.
2. Liikmesriigid kaaluvad eelkõige, kas lõikes 1 osutatud normid on objektiivselt põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervise seisukohast või ülekaaluka avaliku huviga, näiteks sotsiaalkindlustussüsteemi finantstasakaalu säilitamine; tarbijate, teenuste saajate ja töötajate kaitse; nõuetekohase õigusemõistmise tagamine; kaubandustehingute aususe tagamine; võitlus pettuste vastu, maksudest kõrvalehoidumise ja maksude vältimise ennetamine ning tõhusa maksujärelevalve tagamine; transpordiohutus; keskkonna- ja linnakeskkonna kaitse; loomatervis; intellektuaalomand; rahvusliku ajaloo- ja kunstipärandi kaitse ja säilitamine; sotsiaalpoliitika ja kultuuripoliitika eesmärgid.
3. Puhtalt majandusliku iseloomuga põhjused või puhtalt halduslikud põhjused ei ole ülekaalukaks avalikuks huviks, mis õigustab reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemise piiranguid.

*Artikkel 7***Proportsionaalsus**

1. Liikmesriigid tagavad, et nende poolt kehtestatavad reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravad õigus- ja haldusnormid ning kehtivate normide muudatused oleks püstitatud eesmärgi saavutamiseks sobivad ega läheks eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
2. Selleks võtavad liikmesriigid enne lõikes 1 osutatud normide vastuvõtmist arvesse järgmist:
 - a) püstitatud avaliku huvi eesmärkidega seotud riskide olemus, eelkõige risk teenuste saajatele, sealhulgas tarbijatele, kutsetöötajatele ja kolmandatele isikutele;
 - b) kas kehtivad erinormid või üldisemad normid, näiteks tooteohutust käsitlevas õiguses või tarbijakaitseõiguses sisalduvad normid, on püstitatud eesmärgi saavutamiseks ebapiisavad;
 - c) normi sobivus püstitatud eesmärgi saavutamiseks ning kas norm järgib tõeliselt seda eesmärki järjekindlalt ja süsteemselt ning võtab seega tuvastatud riske arvesse samamoodi nagu võrreldavate tegevuste puhul;
 - d) mõju isikute ja teenuste vabale liikumisele liidus, tarbijate valikule ja osutatava teenuse kvaliteedile;
 - e) võimalus kasutada avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks vähem piiravaid vahendeid; kui normid on õigustatud ainult tarbijakaitse seisukohast ja kui tuvastatud riskid piirduvad kutsetöötaja ja tarbija vahelise suhtega, mistõttu need ei mõjuta negatiivselt kolmandaid isikuid, hindavad liikmesriigid käesoleva punkti kohaldamisel eelkõige seda, kas eesmärki on võimalik saavutada vähem piiravate vahenditega kui tegevustele juurdepääsu piiramine;
 - f) uute või muudetud normide ning muude kutsealale juurdepääsu või sellel tegutsemist piiravate normide koosmõju ning eelkõige see, kuidas uued või muudetud normid koos muude nõuetega aitavad kaasa sama avaliku huvi eesmärgi saavutamisele ja kas need on selle saavutamiseks vajalikud.

Liikmesriigid võtavad arvesse ka järgmisi elemente, kui need on kehtestatava või muudetava normi olemuse ja sisu suhtes asjakohased:

- a) kutsealaga hõlmatud või üksnes sellel kutsealal lubatud tegevuse ulatuse ja nõutava kutsekvalifikatsiooni seos;

- b) seos asjaomaste ülesannete keerukuse ja neid täitvate isikute eriomaste kutsekvalifikatsioonide omamise vajaduse vahel, eelkõige nõutava koolituse või kogemuse taseme, olemuse ja kestuse seisukohast;
- c) võimalus omandada kutsekvalifikatsioon muul viisil;
- d) kas ja miks teataval kutsealal lubatud tegevustega võivad või ei või tegeleda ka teiste kutsealade esindajad;
- e) autonoomia määra reguleeritud kutsealal tegutsemisel ning korraldusliku ja järelevalve korra mõju püstitatud eesmärgi saavutamisele, eriti kui reguleeritud kutsealadega seotud tegevus toimub nõuetekohaselt kvalifitseeritud kutsetöötaja juhtimisel ja vastutusel;
- f) teaduse ja tehnoloogia areng, mis võib mõjusalt vähendada või suurendada teabe asümmeetriat tarbijate ja kutsetöötajate vahel.

3. Lõike 2 esimese lõigu punkti f kohaldamisel hindavad liikmesriigid uue või muudetud normi ning ühe või enama nõude koosmõju, pidades silmas asjaolu, et mõju võib olla nii positiivne kui ka negatiivne, ja eelkõige järgmist:

- a) piiratud juurdepääsuga tegevused, kaitstud kutsenimetus või muu reguleerimise vorm direktiivi 2005/36/EÜ artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses;
- b) kohustus täita pideva kutsealase arengu nõudeid;
- c) kutseala korraldamise, kutse-eetika ja järelevalvega seotud normid;
- d) kohustuslik kutseorganisatsiooni või -organi liikmeks olemine, registreerimis- või loaandmissüsteemid, eelkõige juhul, kui need nõuded eeldavad eriomase kutsekvalifikatsiooni omamist;
- e) arvilised piirangud, eelkõige tegevuslubade arvu piiravad või minimaalset või maksimaalset eriomast kutsekvalifikatsiooni omavate töötajate, juhtide või esindajate arvu sätestavad nõuded;
- f) teatava õigusliku vormi või osaluse või juhtimisega seotud nõuded, niivõrd kui need nõuded on otseselt seotud reguleeritud kutsealal tegutsemisega;
- g) territoriaalsed piirangud, sealhulgas juhul, kui kutseala on sama liikmesriigi osades reguleeritud viisil, mis erineb selle reguleerimisest selle liikmesriigi muudes osades;
- h) nõuded, mis piiravad reguleeritud kutsealal tegutsemist ühiselt või partnerluses, samuti ametikohtade kokkusobimatuse reeglid;
- i) kindlustuskaitse nõuded või muud personaalse või kollektiivse kaitse vahendid seoses kutsealase vastutusega;
- j) kutsealal tegutsemiseks piisava keeleoskuse nõuded;
- k) kindlaksmääratud miinimum- ja/või maksimumtariifi nõuded;
- l) reklaaminõuded.

4. Enne uute normide kehtestamist või kehtivate normide muutmist tagavad liikmesriigid lisaks direktiivi 2005/36/EÜ II jaotises sätestatud, teenuste ajutise või episoodilise osutamise seotud erinõuete vastavuse proportsionaalsuse põhimõttele, sealhulgas:

- a) ajutine automaatne registreerimine kutseorganisatsiooni või -organi juures või *pro forma* liikmesus selles organisatsioonis või organis, millele on osutatud direktiivi 2005/36/EÜ artikli 6 esimese lõigu punktis a;
- b) direktiivi 2005/36/EÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt eelnevalt esitatav deklaratsioon, nimetatud artikli lõike 2 kohaselt nõutavad dokumendid või muu samaväärne nõue;
- c) lõivu või tasude maksmine, mida teenuseosutaja nõuab reguleeritud kutsealale juurdepääsu ja sellel tegutsemisega seotud haldusmenetluste eest.

Käesolevat lõiget ei kohaldata meetmete suhtes, mille eesmärk on tagada nende kohaldatavate töötingimuste täitmine, mida liikmesriigid kohaldavad kooskõlas liidu õigusega.

5. Kui käesolevas artiklis osutatud normid puudutavad tervishoiu kutsealade reguleerimist ja mõjutavad patsiendi ohutust, peavad liikmesriigid võtma arvesse eesmärki tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

Artikkel 8

Sidusrühmade teavitamine ja kaasamine

1. Enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigus- ja haldusnormide kehtestamist või kehtivate normide muutmist teevad liikmesriigid teabe sobivate vahendite abil kättesaadavaks kodanikele, teenuste saajatele ja muudele asjaomastele sidusrühmadele, sealhulgas neile, kes ei ole asjaomase kutseala esindajad.

2. Liikmesriigid kaasavad nõuetekohaselt kõiki asjaomaseid isikuid ning annavad neile võimaluse oma seisukohti avaldada. Kui see on asjakohane ja sobiv, korraldavad liikmesriigid vastavalt siseriiklikele menetlustele avalikke konsultatsioone.

Artikkel 9

Tõhus õiguskaitsevahend

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes on liikmesriigi õiguses sätestatud korras võimalik kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit.

Artikkel 10

Teabevahetus liikmesriikide vahel

1. Käesoleva direktiivi tõhusaks kohaldamiseks võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et innustada teabevahetust liikmesriikide vahel käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes, samuti selle kohta, kuidas nad konkreetselt kutseala reguleerivad, või sellise reguleerimise mõju kohta. Komisjon hõlbustab kõnealust teabevahetust.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile, millised avaliku sektori asutused vastutavad teabe edastamise ja vastuvõtmise eest lõike 1 kohaldamisel.

Artikkel 11

Läbipaistvus

1. Liikmesriigid kannavad direktiivi 2005/36/EÜ artikli 59 lõikes 1 osutatud reguleeritud kutsealade andmebaasi põhjused, miks käesoleva direktiivi kohaselt hinnatud normid on õigustatud ja proportsionaalsed, ning edastavad nimetatud põhjendused koos normidega vastavalt direktiivi 2005/36/EÜ artikli 59 lõikele 5 komisjonile, kes need avalikustab.

2. Liikmesriigid ja muud huvitatud isikud võivad esitada märkusi komisjonile või liikmesriigile, kes andis teada normidest ja põhjustest, miks ta on seisukohal, et normid on õigustatud ja proportsionaalsed. Komisjon võtab neid märkusi nõuetekohaselt arvesse direktiivi 2005/36/EÜ artikli 59 lõike 8 kohaselt koostatavas kokkuvõttes aruandes.

Artikkel 12

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab hiljemalt 18. jaanuaril 2024 ja seejärel iga viie aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise ja toimimise ning muude aspektide hulgas ka selle kohaldamisala ja tulemuslikkuse kohta.

2. Kui see on kohane, lisatakse lõikes 1 osutatud aruandele asjaomased ettepanekud.

Artikkel 13

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. juuliks 2020. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. juuni 2018

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

L. PAVLOVA

PARANDUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 269, 10. oktoober 2013)

Leheküljel 24 artikli 37 lõike 1 punktis a

asendatakse

„a) STI- või SPI-otsuse kasutamise kohta pärast selle kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist kooskõlas artikli 34 lõike 9 kolmanda lõiguga;“

järgmisega

„a) STI- või SPI-otsuse kasutamise kohta pärast selle kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist kooskõlas artikli 34 lõikega 9;“.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET